

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี กับ การป้องกันเหตุวิวาท
ของนักศึกษาต่างสถาบัน

โดย

ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลียว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี กับ การป้องกันเหตุวิวาท
ของนักศึกษาต่างสถาบัน

โดย

ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลียว

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2558
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

PATHUMTHANI PROVINCIAL POLICE STATION AND THE
PREVENTION OF A BETWEEN-COLLEGES
STUDENTS FIGHTING

BY

POLICE LIEUTENANT PAKPOOM TUBKLEAW

AN INDEPENDENT STUDY SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF
THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
MASTER OF POLITICAL SCIENCE (POLITICS AND GOVERNMENTS)
PROGRAM IN POLITICS AND GOVERNMENTS FOR EXECUTIVE
FACULTY OF POLITICAL SCIENCE
THAMMASAT UNIVERSITY
ACADEMIC YEAR 2015
COPYRIGHT OF THAMMASAT UNIVERSITY

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

คณะรัฐศาสตร์

การค้นคว้าอิสระ

ของ

ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลียว

เรื่อง

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี กับการป้องกันเหตุวิวาทของนักศึกษาต่างสถาบัน

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติ ให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)

เมื่อ วันที่ 11 สิงหาคม 2559

ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ทิระสังข์)

คณบดี

(รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์)

หัวข้อการค้นคว้าอิสระ	สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี กับ การป้องกันเหตุวิวาท ของนักศึกษาต่างสถาบัน
ชื่อผู้เขียน	ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลียว
ชื่อปริญญา	รัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง)
สาขาวิชา/คณะ/มหาวิทยาลัย	การเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร รัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
อาจารย์ที่ปรึกษาการค้นคว้าอิสระ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ติระสังขะ
ปีการศึกษา	2558

บทคัดย่อ

พื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี มีสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาอยู่ 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี นอกพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียงกันมีสถาบันการศึกษาอาชีวศึกษาอีก 2 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี บ่อยครั้งในแต่ละวันที่ผ่านมานั้น มักเกิดเหตุวิวาททำร้ายกันระหว่างนักศึกษาทั้งสามสถาบันข้างต้นภายในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ส่งผลให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตร่างกาย จิตใจ และทรัพย์สิน ทั้งในส่วนของตัวนักศึกษาแต่ละสถาบันนั่นเอง รวมไปถึงจนถึงผู้คนที่พักอาศัยหรืออยู่ใกล้เคียงกับบริเวณที่เกิดเหตุด้วย ถึงแม้ที่ผ่านมานั้นสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจักประกอบกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทุกสายงานวางกำลังเฝ้าระวังพื้นที่จุดเสี่ยงอันมักเกิดเหตุวิวาทบ่อยครั้งก็ตาม แต่ปัจจุบันนักศึกษามีได้ตัดสินใจเลือกพื้นที่ดังกล่าวเพื่อก่อเหตุวิวาทเหมือนเช่นแต่ก่อน กลับใช้วิธีการขับขีรถจักรยานยนต์ติดตามนักศึกษาสถาบันคู่อริไป เพื่อหาสถานที่และโอกาสในการกระทำผิดอันเหมาะสมแล้วก่อเหตุทำร้ายนักศึกษาคู่อรินั้น ซึ่งนักศึกษาผู้ก่อเหตุนี้อาจคาดหมายได้ว่ากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่จะประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงดังกล่าวแล้ว เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ขับขีรถออกตรวจตราในเส้นทางพื้นที่รับผิดชอบอื่นอาจลดน้อยลง นักศึกษาผู้ก่อเหตุจึงกล้าตัดสินใจที่จะก่อเหตุวิวาททำร้ายนักศึกษาสถาบันคู่อริในพื้นที่อื่นซึ่งห่างจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากยิ่งขึ้น สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจึงจำเป็นต้องใช้วิธีการอื่นเพื่อป้องกันเหตุให้นักศึกษาต่างสถาบันก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันภายในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาวยิ่งกว่าการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุนักศึกษาวิวาทในพื้นที่จุดเสี่ยงอันอาจเกิดเหตุวิวาทอยู่บ่อยครั้งเหมือนเช่นในปัจจุบัน

การค้นคว้าอิสระในครั้งนี้ จึงได้ศึกษาค้นคว้าเพื่อหาวิธีการเพื่อป้องกันเหตุนักศึกษาต่างสถาบันก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันภายในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี เพื่อให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้กำหนดแผน มาตรการหรือวิธีการดำเนินการอื่น เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกันได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ให้นักศึกษาแต่ละสถาบันได้ตระหนักรู้ เข้าใจในสภาพและผลกระทบของปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน เพื่อให้ปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาททำร้ายกันในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีลดน้อยลงอีกด้วย

จากการศึกษาพบว่า การที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้ประสานงานกับสถานศึกษา ทั้งสามสถาบันข้างต้น เพื่อจัดวันเวลาในคาบเรียนของนักศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจัดกิจกรรมตำรวจพบนักเรียน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายและอัตราโทษของกฎหมายแก่นักศึกษา ทั้งให้การอบรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกคำสอนหรือตัวอย่างชี้้นำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นักศึกษา เน้นสร้างความตระหนักให้นักศึกษาได้รู้จักความเป็นพลเมืองดี เห็นคุณค่าของตัวเอง เคารพสิทธิของตนเองหรือผู้อื่น และความคิดเชิงบวกรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและวิธีการคิดแก้ปัญหาต่างๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมแก่นักศึกษา ประกอบกับจัดกิจกรรมให้นักศึกษาได้สัมผัสและเข้าใจในภาพของกระบวนการยุติธรรม เป็นผลให้นักศึกษาได้เห็นสภาพของการตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด โดยคำนวณจากโทษที่นักศึกษาจะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่นักศึกษาคาดหมายว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น ซึ่งหลังจากที่นักศึกษาได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว จึงจะตัดสินใจว่าจะเลือกที่จะกระทำความผิดหรือไม่ เชื่อว่านักศึกษาจักเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดหรือก่อเหตุวิวาทขึ้นอีก นักศึกษาจักมีความตระหนักรู้เข้าใจถึงสภาพปัญหา รวมถึงผลกระทบทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น และยังเป็นผลทำให้นักศึกษาไว้วางใจหรือเชื่อใจที่จะบอกเล่าเบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทและเป็นแนวร่วมป้องกันเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย

คำสำคัญ: สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี,เหตุวิวาท, นักศึกษาต่างสถาบัน

Independent Study Title	PATHUMTHANI PROVINCIAL POLICE STATION AND THE PREVENTION OF A BETWEEN- COLLEGES STUDENTS FIGHTING
Author	Police Lieutenant Pakpoom Tubkleaw
Degree	Master of Political Science (Politics and Governments)
Major Field/Faculty/University	Program in Politics and Governments for Executive Political Science Thammasat University
Independent Study Advisor	Assist.professor Dr.Vannapar Tirasangka,Ph.D.
Academic Years	2015

ABSTRACT

The area under the responsibility of Pathumthani Provincial Police Station has one technical college which is Laem Thong Pathumthani Technical College. The nearby area includes two colleges which are Pathumthani Technical College and Pathumthani Technology College. Students fighting between these 3 educational colleges can be seen almost every day in the area under control of Pathumthani Provincial Police Station. The situations brought negative effects to students themselves and nearby residents both physically and psychologically which are injuries, nuisance to the residents, and property damage.

Although Pathumtani police station has assigned the officers with no exception of department to watch out on the risky area that the situations are likely to happen, but the situation has changed. Instead of finding the place to fight, the students riding on the motorcycle and follow their targets until they finally attack them on the suitable time and place. The change in how the students attacking their target may results from the fact that the students realize that the officers would be

patrolling on the risky area and there will be fewer officers in another spot. The attacker then decided to commit the crime in the area outside the watch.

It is necessary that Pathumtani police station has to come up with the effective methods to prevent the students fighting in the area and solve this issue in long term basis. The proposed methods have to be better than what is being done at the moment which is patrolling.

This free study aims to find the methods on the prevention of a between-college students fighting in the area under control of the station. The station then would be able to issue the action plans and applicable solutions to this problem. And then finally decrease the frequency of the students fighting incidents in the area.

From the study it can be found that after the station has worked together with the three colleges in the area to arrange the sessions for the officers from police community relation to meet the students. The purpose is to educate the students on the law and penalty related to brawling. The sessions also aim to increase ethical awareness and morality among students. Examples of good behaviors and teachings are presented to the students so that they can understand the concept of proper citizens, seeing other people's value and respecting others. This will help the students to have positive attitudes toward others and when they encounter conflictive situation, they will be able to find the non-aggressive solutions to the problem. The station also encourages the students to participate in activities that will create a better understanding of the legal channels. This encourages the students to understand what will happen if they were suspects. The officer also giving out information on the penalty that would applied on them if they get caught. When the students have a clear understanding on the legal consequences of the brawling, we believe that the student will reconsider before taking any further actions that would lead to brawling. The student who already changed their attitudes toward the issue can become a media to communicate their understandings to other students and finally participate in the prevention of the students fighting and help providing useful information to the officer.

Keyword : Pathumthani Provincial Police Station, Colleges Students Fighting

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาของท่าน รองศาสตราจารย์ ดร.ศุภสวัสดิ์ ชัชวาลย์ ประธานกรรมการสอบ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณภา ทิระสังขะ อาจารย์ที่ปรึกษาที่ให้คำแนะนำและให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ของการศึกษาค้นคว้าอิสระฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้ศึกษาจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์เป็นอย่างสูง

ผู้ศึกษาขอขอบพระคุณ พันตำรวจเอก พีรพล โชติกเสถียร ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี พันตำรวจโท กิตติพันธ์ ภูวเรืองพัฒน์ รองผู้กำกับการป้องกันปราบปราม สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ที่ได้ให้คำแนะนำปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามเหตุวิวาทของนักศึกษาต่างสถาบัน และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ จนการค้นคว้าอิสระได้สำเร็จลุล่วง

ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ช่วยประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ทุกคนในโครงการรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่าง ๆ

สุดท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และเพื่อน ๆ โครงการรัฐศาสตรมหาบัณฑิต (การเมืองการปกครอง) สาขาวิชาการเมืองการปกครอง สำหรับนักบริหาร ที่ช่วยส่งเสริมสนับสนุนและเป็นกำลังใจให้การค้นคว้าอิสระนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลีย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	3
กิตติกรรมประกาศ	5
บทที่ 1 บทนำและภูมิหลัง	1
1.1 ภูมิหลัง	1
1.2 ประเด็นปัญหาในเชิงนโยบาย	4
1.3 วัตถุประสงค์	4
1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	5
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวคิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	6
2.1 ทฤษฎี และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม	6
2.1.1 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories)	6
2.1.2.ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory)	7
2.1.3 ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory)	9
2.1.4.แนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing)	10
2.1.5.ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)	14
2.1.6.ทฤษฎีการตรวจท้องที่	16
2.1.7 ทฤษฎีหน้าต่างแตก หรือ ทฤษฎีกระจกแตก	17
2.2 กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	18

2.3. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 30/2559 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2559 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน และนักศึกษา	20
บทที่ 3 ทางเลือกและข้อเสนอแนะทางนโยบาย	22
3.1. ปัญหาและอุปสรรค	22
3.2. ทางเลือกและข้อเสนอทางนโยบาย	23
บทที่ 4 ข้อเสนอทางนโยบาย	31
4.1. สรุปผลการวิจัย	31
4.2. ข้อเสนอแนะ/มาตรการเสริมในการป้องกันระงับเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทในพื้นที่	35
รายการอ้างอิง	39
ประวัติผู้เขียน	40

บทที่ 1

บทนำและภูมิหลัง

1.1 ภูมิหลัง

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ตั้งอยู่ เลขที่ 14 ถนนเทศบาล ตำบลบางปรอก อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี อยู่ทางด้านทิศตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีพื้นที่รับผิดชอบในการสอบสวน การออกตรวจ การป้องกันปราบปรามระงับเหตุ ทั้งสิ้น 6 ตำบล ครอบคลุมพื้นที่ ตำบลบ้านฉาง ตำบลบางปรอก ตำบลบางหลวง ตำบลบางเตือ ตำบลบางคูวัด และตำบลบางชะแยง อันอยู่ในเขตอำเภอเมืองปทุมธานี

เขตติดต่อ

ทางทิศเหนือ ติดต่อกับอำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี อันอยู่เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรสามโคก

ทิศตะวันออก ติดต่อกับเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรปากคลองรังสิต จังหวัดปทุมธานี และ เขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรสวนพริกไทย จังหวัดปทุมธานี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรคูบางหลวง จังหวัดปทุมธานี

ทิศใต้ ติดต่อกับเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี พื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีข้างต้นนั้น

พื้นที่ทั้งหมดอยู่ฝั่งด้านตะวันตกของแม่น้ำเจ้าพระยา มีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอยู่ 1 แห่ง คือ วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี แต่ทางฝั่งด้านตะวันออกของแม่น้ำเจ้าพระยานั้น นอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ มีสถานศึกษาระดับอาชีวศึกษาอยู่ 2 แห่งด้วยกัน คือ วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี อันอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรสวนพริกไทย จังหวัดปทุมธานี ซึ่งหากติดตามข่าวสารจากหน้าหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ สื่อออนไลน์ต่าง ๆ ฯลฯ นับแต่ในอดีตจนถึงในปัจจุบัน ก็จะมีพบข่าวสารการทะเลาะวิวาทกันระหว่างนักศึกษาของวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี, วิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทอง และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานีอยู่บ่อยครั้ง ในแต่ละครั้งที่ผ่านมาจะมีนักศึกษาผู้ที่ก่อเหตุ นักศึกษาฝ่ายผู้ถูกกระทำ รวมไปถึงจนถึงผู้คนที่พักอาศัยหรืออยู่ใกล้เคียงกันกับบริเวณที่เกิดเหตุ ถูกลูกหลงหรือได้รับบาดเจ็บจากการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา หลายครั้งยังสร้างความเสียหายแก่ทรัพย์สินทั้งของนักศึกษาเอง และของประชาชนที่ประสบเหตุบริเวณที่เกิดเหตุด้วย

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ได้ตระหนักถึงปัญหาที่เกิดขึ้นข้างต้น พันตำรวจเอก พิรพล โชติกเสถียร ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ได้กำหนดแผนป้องกันและแก้ไขปัญหานักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาท โดยอาศัยข้อมูลสถิติเหตุนักศึกษาวีวาทภายในพื้นที่รับผิดชอบ เช่น สถานที่ใดเกิดเหตุนักศึกษาวีวาทบ่อย ในช่วงเวลาใด แล้วสั่งการประกอบกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม งานสืบสวน และงานจราจร ให้อยู่ประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงซึ่งมักเกิดเหตุวิวาทของนักศึกษาย่อยครั้งตามช่วงเวลาให้นักศึกษาต้องเดินทางไป-กลับสถานศึกษา โดยให้เน้นการปรากฏตัวของตำรวจ ยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะ ในลักษณะให้ประชาชนเห็นตำรวจอยู่เสมอ โดยเชื่อว่าการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวส่งผลในการยับยั้งมิให้นักศึกษาตัดสินใจที่จะก่อเหตุ เพราะนักศึกษาผู้จะก่อเหตุก็มีความเกรงกลัวการจับกุมและเลิกกระทำผิดเนื่องจากกลัวว่าจะถูกตำรวจขัดขวางและจับกุม ทั้งผู้กำกับการสถานีตำรวจยังได้กำหนดแผนติดตามจับกุมผู้กระทำผิดมาดำเนินคดีตามกฎหมายอย่างรวดเร็วที่สุด ประชุมชี้แจงและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละสายงานให้ทราบและเข้าใจในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย รวมไปถึงขั้นตอนในการปฏิบัติเมื่อเหตุวิวาทของนักศึกษาเกิดขึ้นอย่างเข้าใจทั่วถึงกัน

ด้วยสภาพการเจริญเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ส่งผลต่อปัญหาของสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรมประเภทต่าง ๆ ทั้งด้านการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน มีแนวโน้มการเกิดเพิ่มมากขึ้น ตลอดทั้งปัญหาด้านความสงบเรียบร้อย เช่น กลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีความประพฤติตนไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น ส่งผลให้หน้าที่รับผิดชอบหลักของเจ้าหน้าที่ตำรวจแต่ละสายงาน ได้แก่ งานสอบสวน งานป้องกันปราบปราม งานสืบสวน งานจราจร และงานอำนวยการ เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ ทั้งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้กำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดปฏิบัติภารกิจเพิ่มเติมจากหน้าที่หลักเดิมที่มีอยู่ เพื่อป้องกันปราบปรามปัญหาอาชญากรรมที่เพิ่มหลากหลายรูปแบบข้างต้น อาทิ โครงการรับแจ้งความนอกสถานที่ และโครงการพัฒนาสถานีตำรวจเพื่อประชาชน โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติสั่งการให้ทุกสายงานต้องออกตรวจท้องที่นอกเวลาปฏิบัติหน้าที่ปกติตามเกณฑ์ที่กำหนด ภารกิจที่เพิ่มขึ้นข้างต้นจึงส่งผลกระทบต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีทุกสายงานมีอาจปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพิ่มเติมจากที่ผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีสั่งการมอบหมายไว้ เพื่อเป็นไปตามแผนป้องกันและแก้ไขปัญหานักศึกษาก่อเหตุทะเลาะวิวาทข้างต้นอย่างมีประสิทธิภาพได้

ด้วยกำลังพลประจำสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีทั้งหมด 156 คน แบ่งเป็นเจ้าหน้าที่งานอำนวยการ 5 คน เจ้าหน้าที่งานสืบสวน 18 คน เจ้าหน้าที่งานสอบสวน 16 คน เจ้าหน้าที่งานจราจร 29 คน และเจ้าหน้าที่งานป้องกันปราบปราม (สายตรวจ) 88 คน ในจำนวนเจ้าหน้าที่ตำรวจ

สายงานป้องกันปราบปรามดังกล่าว มีหน้าที่รับผิดชอบหลักคือ ออกตรวจพื้นที่รับผิดชอบเพื่อป้องกันมิให้เหตุร้ายเกิด และเข้าปราบปรามระงับเหตุที่เกิดขึ้นอันส่งผลต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน แต่ด้วยกำลังพลอันมีจำกัด ซึ่งต้องแบ่งกำลังพลสายงานป้องกันปราบปรามทำหน้าที่อื่นอันเกี่ยวข้อกันในสายงานเดียวกันอีก ได้แก่ 1.หน้าที่ธุรการอำนวยความสะดวก 2.หน้าที่ควบคุมผู้ต้องหาภายในห้องคุมขัง 3.หน้าที่ประจำห้องวิทยุสื่อสาร 4.หน้าที่ประจำสถานีตำรวจชุมชนตำบลบางคูวัด 5.หน้าที่สายตรวจเดินเท้ารับผิดชอบธนาคาร-ร้านทอง (ตำบลบางปรอก) 6.หน้าที่สายตรวจจักรยานยนต์รับผิดชอบธนาคาร-ร้านทอง(ตำบลบางชะแยง) 7.หน้าที่ถวายความปลอดภัยประจำพระตำหนักจักรีบกช 8.หน้าที่ประจำศาลจังหวัดปทุมธานี 9.หน้าที่ประจำจุดตรวจจุดสกัดปากซอยใจเอื้อ ตำบลบางชะแยง และ 10.หน้าที่ส่งผู้ต้องหาต่างตัวและภารกิจอื่นตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย เหลือเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม (สายตรวจ) ที่ทำหน้าที่ออกตรวจพื้นที่รับผิดชอบทั้ง 6 ตำบล เพียง 43 คน จากจำนวน 88 คน เท่านั้น ในจำนวนเจ้าหน้าที่ที่เหลือนี้จะจัดกำลังพลเข้าเวรผลัดเปลี่ยนใน 3 ช่วงเวลาต่อวัน ได้แก่ ผลัดที่ 1 เวลา 08.01-16.00 น. , ผลัดที่ 2 เวลา 16.01-24.00 น. และผลัดที่ 3 เวลา 00.01-08.00 น. ในแต่ละผลัดเวรยามข้างต้นนั้น เหลือเพียงเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจประมาณ 12 คน ออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจตราดูแลชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนทั้ง 6 ตำบล ทั้งนี้ได้แบ่งกำลังอันจำกัดทั้ง 12คน นั้นเป็นสายตรวจรถจักรยานยนต์รวม 4 เขตตรวจ เขตตรวจละ 2 คน และสายตรวจรถยนต์ ที่มีกำลังพลเจ้าหน้าที่ตำรวจ 2-3 คน ออกตรวจพื้นที่รับผิดชอบครอบคลุมทั้ง 4 เขตตรวจ ข้างต้น ร่วมกันกับสายตรวจรถจักรยานยนต์ สำหรับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีก 1 คน ที่เหลือ นั้น เป็นนายตำรวจชั้นสัญญาบัตร ตำแหน่งสารวัตรป้องกันปราบปราม ทำหน้าที่ควบคุมสั่งการการปฏิบัติแก่เจ้าหน้าที่สายตรวจในแต่ละผลัดเวรยาม

จึงเห็นได้ชัดว่ากำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจซึ่งต้องออกตรวจป้องกันปราบปรามระงับเหตุในแต่ละผลัดเวรยามข้างต้นนั้นมีจำนวนไม่เพียงพอหากเทียบกับพื้นที่รับผิดชอบทั้ง 6 ตำบล (5 เขตเทศบาล และ 2 เขต อบต. รวม 34 หมู่บ้าน) มีพื้นที่กว่า 60.7 ตารางกิโลเมตร หากเมื่อใดมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันเกินกว่า 2 เหตุ ขึ้นไป เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจที่เข้าเวรยามอยู่ขณะนั้นจำต้องแบ่งกำลังเข้าระงับเหตุหลายครั้งเหตุร้ายนั้นมีจำนวนผู้ก่อเหตุหลายคนก็จำต้องระดมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจซึ่งออกตรวจอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียงกันเข้าระงับเหตุ เป็นเหตุให้ช่วงเวลาที่ระดมกำลังเข้าระงับเหตุข้างต้น หากมีเหตุอื่นหรือเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันอีก เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจก็ไม่อาจเดินทางไปยังที่เกิดเหตุนั้นเพื่อระงับเหตุหรือจับกุมผู้ก่อเหตุได้ทันเวลาได้

ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า ปัจจุบันสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีประสบปัญหาในด้านกำลังพลของเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม (สายตรวจ) ผู้ออกปฏิบัติหน้าที่ออกตรวจตราป้องกันระงับเหตุในพื้นที่รับผิดชอบ ส่งผลกระทบต่อการป้องกันปราบปรามปัญหาอาชญากรรมในพื้นที่แล้ว ยังส่งผลกระทบให้เกิดปัญหาการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุนักศึกษาวิวาทในพื้นที่จุดเสี่ยงตามนโยบายของผู้กำกับการสถานีตำรวจด้วย แต่ถึงแม้ที่ผ่านมาเน้นจับประกอบกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานสืบสวน และงานจราจร ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปรามของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีในการอยู่ประจำจุดเฝ้าระวังพื้นที่จุดเสี่ยงอันมักเกิดเหตุวิวาทบ่อยครั้งก็ตาม ปัจจุบันยังคงมีเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาททำร้ายกันโดยใช้อาวุธอยู่บ่อยครั้ง และหลายครั้งนักศึกษาถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจตรวจค้นจับกุมตัวพร้อมอาวุธมีด ปืน ระเบิด ฯลฯ ของกลาง ซึ่งนักศึกษามีไว้ติดตัวเพื่อเตรียมใช้ในการก่อเหตุอีก สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจึงจำเป็นต้องใช้วิธีอื่นเพื่อแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันภายในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาวยิ่งกว่าการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุนักศึกษาวิวาทในพื้นที่จุดเสี่ยงอันอาจเกิดเหตุวิวาทอยู่บ่อยครั้งเหมือนเช่นในปัจจุบัน

1.2 ประเด็นปัญหาในเชิงนโยบาย

มาตรการการป้องกันเหตุนักศึกษาทะเลาะวิวาท ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีแต่เดิมนั้น ไม่สามารถที่จะทำให้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาต่างสถาบันซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีลดลงไปได้

1.3 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้กำหนดแผน มาตรการหรือวิธีการดำเนินการอื่น เพื่อป้องกันแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. เพื่อให้ นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี, วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี ได้มีความตระหนักในสภาพปัญหาการวิวาทกันของนักศึกษา อันส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษา ผู้ปกครอง หรือผู้อื่นซึ่งอยู่ร่วมกันในสังคม
3. เพื่อให้ปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาททำร้ายกัน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีลดน้อยลง

1.4 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. เจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี สามารถป้องกันปราบปรามระงับเหตุ นักศึกษาต่างสถาบันวิวาท ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
2. ปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกัน ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีลดน้อยลง
3. การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี มีประสิทธิภาพมากขึ้น

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

แนวคิดหรือรูปแบบการป้องกันอาชญากรรมของหน่วยงานตำรวจทั่วโลกจะได้รับอิทธิพลมาจากทฤษฎีอาชญาวิทยา โดยนำหลักการของทฤษฎีหรือแนวคิดที่เกี่ยวข้องมาประยุกต์ใช้ในการวางแผนป้องกันและปราบปรามอาชญากรรม ได้แก่ ทฤษฎีป้องกัน ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด ทฤษฎีปกติวิสัย และแนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์สำหรับรายละเอียดมีดังนี้

2.1 ทฤษฎี และแนวคิด ที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม

2.1.1 ทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories)¹

หลักการของทฤษฎีป้องกัน คือ อาชญากรเป็นบุคคลที่มีความเกรงกลัวต่อกฎหมาย และการบังคับใช้กฎหมายหรือเกรงกลัวต่อการถูกจับกุมหากกระทำผิด ดังนั้น อาชญากรจะไม่กระทำผิดหากมีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเข้มงวด กฎหมายมีบทลงโทษที่รุนแรง หรือเห็นว่าโอกาสในการกระทำผิดสำเร็จมีน้อย ทฤษฎีได้เน้นให้เห็นถึงความสำคัญของ “โอกาส” ในการกระทำผิด ซึ่งทฤษฎีกลุ่มนี้กล่าวสรุปได้ว่า การป้องกันอาชญากรรมที่ดีต้องมีมาตรการหรือแนวทางที่ลดโอกาสของคนร้ายในการกระทำผิด เนื่องจากคนร้ายทั่วไปจะลงมือกระทำผิดโดยไม่ได้คำนึงถึงผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำผิด บางครั้งคนร้ายจะปล้นทรัพย์ หรือชิงทรัพย์ ได้ทรัพย์สินมีมูลค่าเพียงเล็กน้อย แต่คนร้ายจะไม่กล้ากระทำผิดหากพิจารณาแล้วเห็นว่า โอกาสจะถูกจับกุมมีสูง หรือไม่มีโอกาสลงมือกระทำผิด ดังนั้นมาตรการในการป้องกันอาชญากรรมที่ดี ต้องลดโอกาสการกระทำผิดให้เหลือน้อยที่สุด และเพิ่มโอกาสในการจับกุมคนร้ายให้มากที่สุด

เนื้อหาสาระและหลักการสำคัญของทฤษฎีป้องกัน มีรากฐานมาจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม ตามหลักสมมุติฐานเกี่ยวกับประสิทธิภาพของการลงโทษตามกฎหมายที่ว่า “ความรุนแรง ความรวดเร็ว และความแน่นอนในการลงโทษนั้นเป็นหัวใจสำคัญในการป้องกันอาชญากรรม” จึงนับได้ว่าเป็นทฤษฎีอาชญาวิทยาที่มุ่งอธิบายถึงผลหรืออิทธิพลของกฎหมายที่ใช้ปกครองประชาชนในสังคม มากกว่าที่จะอธิบายสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรม ทฤษฎีนี้

¹ คมสัน สุขมาก และคณะ, มาตรการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและมาตรการทางสังคมกับการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาต่างสถาบัน (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2555), 34.

เชื่อว่ามนุษย์เป็นสัตว์ประเสริฐและจะมีการคำนึงถึงผลลัพธ์ของการกระทำก่อนที่จะมีพฤติกรรมใด ดังนั้น เราสามารถป้องกันไม่ให้บุคคลกระทำผิดได้ หากมีกฎหมายที่มีประสิทธิภาพและเหมาะสม ซึ่งหมายความว่า มีอัตราโทษรุนแรง มีการลงโทษที่รวดเร็ว และผู้กระทำผิดกฎหมายมีโอกาสดูถูกจับกุมสูง ซึ่งจะเห็นได้ว่าทฤษฎีนี้เป็นรากฐานในการบัญญัติกฎหมายและเป็นหลักปรัชญาในการบริหารงานยุติธรรมทางอาญาของหลายประเทศ ตัวอย่างเช่น การกำหนดอัตราโทษที่รุนแรงสำหรับอาชญากรรมบางประเภท การเพิ่มกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อเพิ่มโอกาสในการจับกุมผู้กระทำผิดกฎหมาย ฯลฯ

เนื้อหาสาระของทฤษฎีป้องกันจึงเกี่ยวข้องกับกระบวนการตัดสินใจของบุคคลว่าจะเลือกประกอบอาชญากรรมหรือไม่ โดยคำนวณจากโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น หากคิดว่าความทุกข์ที่จะได้รับจากโทษในกรณีถูกจับกุมมีมากกว่าความสุขที่จะได้จากการกระทำผิด บุคคลก็เลือกที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมนั้น ซึ่งความคิดของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์จากการเคยถูกลงโทษหรือจากการติดต่อสัมพันธ์ หรือได้มาจากความรู้ที่ทราบเกี่ยวกับอัตราโทษของกฎหมาย

ในการอธิบายปรากฏการณ์อาชญากรรมตามแนวทฤษฎีป้องกันนั้น นักอาชญาวิทยา มักจะนำเสนอหลักการของทฤษฎีแนวนี้โดยแบ่งแยกเป็น 2 รูปแบบ รูปแบบที่หนึ่งเรียกว่า “การป้องกันทั่วไป” (General Deterrence) ซึ่งหมายถึง อิทธิพลของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ทำให้บุคคลทั่วไปเกรงกลัวและไม่กล้าที่จะประกอบอาชญากรรม ทั้งนี้ เนื่องมาจากความเกรงกลัวต่อการถูกจับกุม ถูกตัดสินว่ากระทำผิดและถูกลงโทษอย่างรุนแรงซึ่งหากไม่มีกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมนี้แล้ว บุคคลทั่วไปก็จะเลือกประกอบอาชญากรรม สำหรับการป้องกันอีกรูปแบบหนึ่ง คือ “การป้องกันเฉพาะ” (Specific Deterrence) ซึ่งหมายถึง อิทธิพลของกฎหมายและกระบวนการยุติธรรมที่ทำให้บุคคลที่เคยถูกลงโทษมาแล้วไม่ประกอบอาชญากรรม เนื่องจากบุคคลดังกล่าวเกรงกลัวว่าจะถูกลงโทษอีก

2.1.2. ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory)²

ทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิดมุ่งเน้นไปที่การใช้ดุลพินิจของบุคคลในการตัดสินใจลงมือกระทำผิดกฎหมาย เริ่มมีการนำเสนอสู่วงการอาชญาวิทยาโดยนักเศรษฐศาสตร์ เช่น แกรี เบเกอ, โรเบิร์ต ครอท

แม้ว่าเนื้อหาสาระบางประการและรูปแบบการนำเสนออาจจะแตกต่างกัน แต่มีสมมุติฐานพื้นฐานที่เหมือนกันสองประการ คือ ประการที่หนึ่ง ทฤษฎีกลุ่มนี้เชื่อว่าบุคคลเป็นผู้มีอิสระในการเลือกที่จะกระทำผิดกฎหมาย และประการที่สอง แนวทางในการเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมาย

² เรื่องเดียวกัน, 35.

ขึ้นอยู่กับการณ์บุคคลจะได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงสุดนั่นเอง ซึ่งความพึงพอใจหรือผลประโยชน์ที่ต้องการนั้น ไม่จำกัดเฉพาะในรูปของทรัพย์สินเท่านั้น หากแต่ยังรวมถึงผลประโยชน์หรือความพึงพอใจด้านจิตใจด้วย สมมุติฐานนี้คล้ายคลึงกับสมมุติฐานของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิม ในประเด็นที่เกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ที่จะเลือกพฤติกรรมโดยคำนวณจากสิ่งที่สนองต่อความพอใจของบุคคล

หลักการที่นักอาชญาวิทยาแนวนี้ได้นำเสนอเพิ่มเติมจากแนวความคิดของสำนักอาชญาวิทยาดั้งเดิมก็คือ การที่บุคคลได้คิดคำนวณถึงผลที่จะตามมาหลังจากการประกอบอาชญากรรมแล้ว ไม่ว่าจะเป็ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ความเป็นไปได้ที่จะถูกจับกุม อัตราโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุมตลอดจนถึงหนทางเลือกอื่นที่ถูกกฎหมาย ซึ่งโรแนล คาร์ก และดีเร็ค คอร์นิส ผู้นำในทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด นำเสนอว่าการศึกษาอาชญากรรมต้องมองว่าอาชญากรรมมีคุณสมบัติสองประการ คือ คุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรมและคุณสมบัติของตัวอาชญากร ซึ่งคุณสมบัติของการประกอบอาชญากรรม (Offense Specific) หมายถึง ข้อเท็จจริงที่ว่าอาชญากรจะมีพฤติกรรมแตกต่างกันไปตามรูปแบบของอาชญากรรม ซึ่งจะแตกต่างกันในด้านความชำนาญในการประกอบอาชญากรรม ทรัพย์สินหรือผลประโยชน์ที่จะได้รับจากการกระทำผิด และการมีอยู่อย่างแพร่หลายของเหยื่ออาชญากรรม ฯลฯ ส่วนคุณสมบัติของตัวอาชญากร (Offender Specific) หมายความว่า ความแตกต่างของตัวอาชญากรในการตัดสินใจที่จะประกอบอาชญากรรมก่อนที่จะกระทำผิดกฎหมาย อาชญากรต้องคำนึงถึงสภาพแวดล้อมทั่วไป อันได้แก่ โอกาสในการกระทำผิด ผลเสีย ผลประโยชน์ ตลอดจนความเสี่ยง รวมทั้งแรงกระตุ้นหรือมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของอาชญากรผู้นั้นด้วย ซึ่งหลังจากที่บุคคลได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมแล้ว จึงตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่

จะเห็นได้ว่าผลประโยชน์จากการกระทำผิด นอกจากจะเป็นทรัพย์สินแล้วยังรวมถึงความพึงพอใจหรือความสุขทางด้านจิตใจด้วย และกระบวนการตัดสินใจในการประกอบอาชญากรรมนี้ จะมีลักษณะเฉพาะตัวเท่านั้น ซึ่งนักอาชญาวิทยาแนวนี้อ้างว่าทฤษฎีนี้มีขอบเขตกว้างขวางกว่าทฤษฎีป้องกัน เนื่องจากสามารถอธิบายสาเหตุของอาชญากรรมเฉพาะอย่างได้รวมทั้งสาเหตุของการเป็นอาชญากรอาชีพหรืออาชญากรกระทำผิดติดนิสัย

2.1.3 ทฤษฎีปกตินิสัย (Routine Activity Theory)³

ทฤษฎีปกตินิสัย เป็นทฤษฎีหนึ่งที่ได้รับหลักปรัชญาของทฤษฎีป้องกันและทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด แต่มุ่งอธิบายอาชญากรรมว่ามีสาเหตุมาจากตัวเหยื่ออาชญากรรมด้วย ทฤษฎีปกตินิสัย มีหลักการสำคัญ คือ อาชญากรรมเกิดจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ อาชญากรที่จะกระทำผิด เหยื่อที่เหมาะสม และการขาดความสามารถในการปกป้องทรัพย์สินหรือชีวิตร่างกาย สำหรับสมมุติฐานหลักของทฤษฎีปกตินิสัย คือ อัตราการเป็นเหยื่ออาชญากรรมของบุคคลจะเพิ่มขึ้น เมื่อมีองค์ประกอบครบทั้งสามประการ ผู้กระทำผิด เหยื่อหรือเป้าหมาย และการขาดความคุ้มครอง นักวิชาการที่ถือว่าเป็นผู้พัฒนาทฤษฎีนี้ คือ ลอร์เรน โคเฮน และมาร์คัส เฟลสัน ซึ่งนักวิชาการทั้งสองท่านได้ให้ความหมายของปกตินิสัย (Routine Activity) คือ กิจกรรมหรือการกระทำใดของบุคคลที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งเป็นประจำ เช่น การออกไปทำงานปล่อยให้บ้านเรือนไม่มีคนเฝ้า การสวมใส่เครื่องประดับที่มีราคาแพง หรือการออกนอกบ้านในเวลากลางคืน และหมายความรวมถึงลักษณะของบุคคลที่อาจตกเป็นเหยื่ออาชญากรรมได้ง่ายด้วย เช่น เพศหญิง อายุน้อย หรืออายุมาก ฯลฯ เนื่องจากผู้ก่อตั้งมีสมมุติฐานว่าการเกิดอาชญากรรมนั้นเกิดจากการกระทำที่เป็นนิสัยประจำของเหยื่ออาชญากรรม ตัวอย่างเช่น หากเหยื่อต้องออกไปทำงานนอกบ้านโดยไม่มีคนเฝ้าบ้านทุกวัน ผู้กระทำผิดก็จะมีโอกาสเข้าไปทำการลักทรัพย์ในบ้านได้หรือหากเหยื่อชอบออกนอกบ้านกลางคืนคนเดียวบ่อยครั้งหรือชอบสวมใส่เครื่องประดับที่มีค่ามาก จะมีโอกาสถูกคนร้ายเขาทำการชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ได้ ฯลฯ ซึ่งนิสัยของบุคคลที่เป็นเหยื่ออาชญากรรมนั้นเป็นที่มาของชื่อทฤษฎีนี้

แม้ว่าทฤษฎีนี้สามารถนำไปประยุกต์ได้กับการป้องกันอาชญากรรม แต่มีผู้วิจารณ์ว่าทฤษฎีนี้เหมาะที่จะเป็นวิชาเหยื่ออาชญากรรมมากกว่า เนื่องจากไม่ได้อธิบายถึงสาเหตุการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมแต่อย่างใด เพียงแต่ตั้งสมมุติว่ามีอาชญากรที่พร้อมจะกระทำผิดอยู่แล้วและจะประกอบอาชญากรรมต่อเมื่อมีเหยื่อและการขาดการคุ้มครอง แต่ที่จัดให้อยู่ในกลุ่มทฤษฎีป้องกันก็เนื่องจากว่ามีหลักการคล้ายคลึงกับทฤษฎีป้องกันตรงประเด็นที่ว่า บุคคลจะประกอบอาชญากรรมก็ต่อเมื่อได้วินิจฉัยหรือวิเคราะห์ถึงผลดีผลเสียก่อนลงมือกระทำผิดแล้ว ทั้งนี้ โดยคำนวณจากปัจจัยหรือตัวแปรที่เกี่ยวกับเหยื่ออาชญากรรมและการป้องกันตัวหรือทรัพย์สินของเหยื่อ

ต่อมาในปี ค.ศ.1995 เฟลสัน ได้เสนอปรับปรุงทฤษฎีนี้เกี่ยวกับจุดบกพร่องในเรื่องสาเหตุที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมอาชญากรรมโดยสรุปได้ใจความว่า ในสังคมนั้นประกอบด้วยสิ่งยั่วยวนให้บุคคลกระทำผิดหลายประการ แต่ในขณะเดียวกันก็มีกลไกที่จะช่วยให้หรือกระตุ้นให้บุคคลมีการควบคุมพฤติกรรมของตนเอง สิ่งที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมเบี่ยงเบน คือ ความอ่อนแอของบุคคล

³ เรื่องเดียวกัน, 36.

สถานการณ์ สิ่งยั่วยวน สิ่งกระตุ้น การคบหาสมาคม และความเชื่อใจ หากบุคคลอยู่ในสถานการณ์เช่นนี้ ก็มักจะประกอบอาชญากรรม ในขณะที่เดียวกันสังคมก็มีสถาบันครอบครัวเป็นตัวสร้างการควบคุมตนเอง (Self - control) เพื่อให้บุคคลป้องกันไม่ให้บุคคลไปกระทำผิดกฎหมายได้ ซึ่งนับได้ว่าเป็นการปรับปรุงเนื้อหาสาระทฤษฎีนี้ในเรื่องสาเหตุของการเกิดพฤติกรรมอาชญากรรมของบุคคล

2.1.4.แนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing)⁴

การตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นปรัชญาของการตำรวจยุคใหม่บนพื้นฐานของความเชื่อที่ว่า “การที่ตำรวจกับประชาชนทำงานร่วมกันโดยใช้ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ย่อมสามารถแก้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับอาชญากรรม ความรู้สึกหวาดกลัวจากภัยอาชญากรรม ตลอดจนสภาพความไร้ระเบียบและความเสื่อมโทรมทางสังคมและทางกายภาพในชุมชนต่าง ๆ ได้ การที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ดังกล่าวได้นั้น หน่วยงานตำรวจจะต้องเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับสุจริตชนที่อยู่อาศัยในชุมชนนั้น ๆ โดยเปิดโอกาสให้เข้ามามีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็น เสนอแนะในการจัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนของปัญหา และร่วมพัฒนาสภาพความเป็นอยู่โดยรวมของชุมชน ” ซึ่งเท่ากับเป็นการเปลี่ยนปรัชญาในการทำงานจากเดิมที่ใช้มาตรการตั้งรับ ด้วยการไปถึงที่เกิดเหตุอย่างรวดเร็วเพื่อระงับเหตุ มาเป็นการใช้มาตรการเชิงรุกที่เน้นการแก้ปัญหาต่างในชุมชนปรัชญาการตำรวจชุมชนสามารถสังเกตได้จากการที่หน่วยงานตำรวจประยุกต์ศาสตร์ในการทำงานใหม่ เพื่อนำทฤษฎีการตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติ อาทิ การกำหนดหน้าที่การงานของตำรวจสายตรวจ โดยไม่ต้องทำงานภายในรถยนต์สายตรวจที่รอรับฟังคำสั่งทางวิทยุตำรวจให้ไประงับเหตุตลอดเวลาเพื่อให้สายตรวจมีเวลาทำงานมากขึ้น สามารถสัมผัสกับประชาชนภายในเขตพื้นที่รับผิดชอบของตนเองได้โดยตรงอย่างใกล้ชิดสม่ำเสมอทุกวัน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนที่เรียกว่า Community Policing Officer (CPO) ใหม่ นี้ ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้รอบรู้งานทั่วไป (Generalist) ในฐานะเจ้าพนักงานซึ่งมีภาระหน้าที่ในการกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามความต้องการของชุมชน โดยปรัชญาการตำรวจชุมชน การให้เจ้าหน้าที่ตำรวจมีพื้นที่รับผิดชอบในการทำงาน ซึ่งจะทำให้เกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของพื้นที่ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนสามารถเข้าถึง รู้จัก และสัมผัสโดยตรงอย่างใกล้ชิด สม่ำเสมอกับประชาชนในชุมชน อันจะนำไปสู่ความรู้สึกเชื่อมั่นไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน ซึ่งมีฐานะเป็นผู้ตอบแทนของหน่วยงานตำรวจประจำชุมชนนั้น ๆ มีหน้าที่ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนต่างๆของชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนจะต้องรับฟังความคิดเห็นและรวบรวม

⁴ พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ, *แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่ = Modern policing community policing in CSD.* (2556) (นนทบุรี : บริษัท กรีนแอปเปิ้ล กราฟฟิคปริ้นติ้ง จำกัด, 2556), 105.

ข้อเสนอแนะ นำมาวิเคราะห์จัดลำดับความสำคัญเร่งด่วนในการทำงานให้ตรงกับความต้องการของชุมชน อันจะนำไปสู่การเข้ามามีส่วนร่วมและให้ความร่วมมือในการทำงานของตำรวจ ดังนั้นการตำรวจชุมชนจึงต้องมีการเปลี่ยนปรัชญาและมุมมองในการคิดเกี่ยวกับภารกิจของหน่วยงานตำรวจและมุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงแนวทางการทำงานตามปรัชญาการตำรวจชุมชนอย่างจริงจังการตำรวจชุมชนเสนอแนวทางการทำงานใหม่ ซึ่งเน้นการตำรวจภายใต้รูปแบบของการกระจายบริการสู่ระดับชุมชน (Decentralized) และถึงประชาชนเป็นรายบุคคล(Personalized)โดยให้โอกาสประชาชนทุกคนได้เข้ามามีบทบาทในกระบวนการทำงานของตำรวจ

หลัก 10 ประการของการตำรวจชุมชน

หลัก 10 ประการข้างล่างนี้ จะบ่งถึงนโยบาย ระเบียบ ขั้นตอนการปฏิบัติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการตำรวจชุมชน ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการเขียนแผนปฏิบัติงาน กิจกรรม และโครงการต่าง ๆ ได้ โดย ศาสตราจารย์ โรเบิร์ต โทจันตนวิคซ์ แห่งศูนย์การตำรวจชุมชนแห่งชาติ มหาวิทยาลัยมิชิแกนสเตท ประเทศสหรัฐอเมริกา ได้วางหลักการของตำรวจชุมชนไว้ 10 ประการดังนี้

หลักการข้อที่ 1

ปรัชญาและยุทธศาสตร์ขององค์กร (Philosophy and Organizational Strategy) การตำรวจชุมชนสัมพันธ์เป็นทั้งปรัชญา (วิธีในการคิด) และยุทธศาสตร์ขององค์กร (วิธีการนำไปสู่การปฏิบัติ) ซึ่งเปิดโอกาสให้ตำรวจกับชุมชนทำงานร่วมกันอย่างใกล้ชิด ในวิถีทางใหม่ ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด ความหวาดกลัวภัยอาชญากรรม สภาพไร้ระเบียบทางสังคมและทางกายภาพ ความเสื่อมโทรมของชุมชนที่อยู่อาศัย รวมทั้งคุณภาพชีวิตโดยรวมในชุมชน ปรัชญาการตำรวจชุมชนสัมพันธ์นี้ต้องอยู่บนพื้นฐานความเชื่อที่ว่า “ตราบใดที่ตำรวจไม่ยอมรับฟังเสียงของประชาชนในกระบวนการกำหนดนโยบายตำรวจ ประชาชนก็จะไม่เข้ามามีส่วนร่วมและให้การสนับสนุนในงานตำรวจ”การทำงานร่วมกับร่วมกันของตำรวจกับชุมชนให้ได้ผลจะต้องศึกษาสำรวจแนวทางสร้างสรรค์ใหม่ ๆ ในการแก้ไขปัญหาที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน มิใช่เพื่อคลี่คลายคดีรายหนึ่งรายใดเท่านั้น

หลักการข้อที่ 2

การให้อำนาจกับชุมชน (Commitment Empowerment) ยุทธศาสตร์การตำรวจชุมชน เริ่มต้นด้วยการสร้างความเข้าใจกับหน่วยงานตำรวจ ทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจในสายปฏิบัติการ และสายอำนวยการให้ร่วมแรงรวมใจ และนำปรัชญาการตำรวจชุมชนไปใช้ในการปฏิบัติงานอย่างจริงจัง โดยจะต้องมอบอำนาจการตัดสินใจให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับปฏิบัติการ ซึ่งเท่ากับเป็นการให้ความไว้วางใจในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เนื่องจากประชาชนผู้อยู่อาศัยในชุมชนทุกคนมีฐานะเป็น “หุ้นส่วน” กับตำรวจ ย่อมจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ควบคู่กับการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ

พิจารณาวิเคราะห์สภาพปัญหา การจัดลำดับความเร่งด่วนของปัญหา และการวางแผนทางแก้ไข ปัญหาชุมชน

หลักการข้อที่ 3

การตำรวจภายใต้รูปแบบของการกระจายอำนาจสู่ชุมชนและถึงประชาชนเป็นรายบุคคล การนำหลักการตำรวจชุมชนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังนั้น หน่วยงานตำรวจจะสร้างและพัฒนา ตำรวจสายพันธุ์ใหม่ มีชื่อเรียกว่า “เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชน” ผู้ซึ่งเชื่อมโยงและประสานงานโดยตรง ระหว่างตำรวจกับประชาชนในชุมชน ในฐานะตัวแทนของตำรวจในชุมชน เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนจึง ต้องตัดขาดภาระหน้าที่สายตรวจในการสั่งการจากศูนย์วิทยุตำรวจ เพื่อให้สามารถสัมผัสกับประชาชน ได้อย่างใกล้ชิดเป็นประจำสม่ำเสมอ โดยได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบเขตพื้นที่ปฏิบัติการที่แน่นอน ชัดเจนแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจควรยึดถือปฏิบัติตามหลักการตำรวจชุมชนกันทุกคน

หลักการข้อที่ 4

การแก้ไขปัญหาเชิงรุกทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนมีบทบาทในการติดต่อกับสุจริตชนเพื่อให้สามารถศึกษาสำรวจแนวทางแก้ไขปัญหาชุมชนในเชิงสร้างสรรค์ มี บทบาทเป็นผู้สนับสนุนและอาสาสมัคร ในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย เจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ให้บริการ และจับกุมผู้กระทำผิดต่อกฎหมายบ้านเมืองได้ตามปกติ ความพยายามที่จะแก้ไขปัญหาทั้งในระยะสั้น และระยะยาว ด้วยการประสานงานกับภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องให้เข้ามาดำเนินการช่วยเหลือ

หลักการข้อที่ 5

จรรยาบรรณ นิติธรรม ความรับผิดชอบ และความไว้วางใจ(Ethics, Legality, Responsibility, and Trust) การตำรวจชุมชน ถือเป็นข้อตกลงร่วมกันระหว่างตำรวจกับประชาชน เพื่อเสริมสร้าง สัมพันธภาพในรูปแบบใหม่ บนพื้นฐานแห่งความเชื่อถือและความไว้วางใจที่แต่ละฝ่ายมีต่อกัน ซึ่งตาม รูปแบบสัมพันธภาพใหม่นี้ ตำรวจมีบทบาทเป็น “ตัวเร่ง” (Catalyst) คอยกระตุ้น เร่งเร้า เชิญชวนให้ ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแบ่งเบาภาระหน้าที่ความรับผิดชอบต่อคุณภาพชีวิตในชุมชนของ ตนเองโดยรวมมากขึ้น การที่ประชาชนเพิ่มบทบาทในการแก้ไขปัญหาเล็ก ๆ น้อย ๆ ด้วยตนเองมาก ขึ้น ย่อมเปิดโอกาสให้ตำรวจมีเวลาทำงานร่วมกับชุมชนในการวางแผนทางแก้ไขปัญหาความ เดือดร้อน ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

หลักการข้อที่ 6

ขยายขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจให้กว้างขวางขึ้น (Expanding the Police Mandate) การตำรวจชุมชนเพิ่มบทบาทในการปฏิบัติงานเชิงรุก ควบคู่ไปกับการปฏิบัติ ภารกิจปกติแบบดั้งเดิมในเชิงตั้งรับ เพื่อให้สามารถให้บริการประชาชนได้อย่างครบถ้วนสมบูรณ์แบบ กล่าวคือ ตำรวจมีฐานะเป็นหน่วยงานควบคุมกติกาสังคมเพียงหน่วยงานเดียวที่เปิดทำงานทุกวัน

ตลอด 24 ชั่วโมง โดยไม่มีวันหยุด จึงต้องรักษาขีดความสามารถในการเผชิญสถานการณ์ฉุกเฉิน วิกฤติการณ์ และเหตุร้ายต่าง ๆ รวมทั้งอาชญากรรม ความรุนแรงทุกประเภทได้อย่างทันท่วงทีนั้นไว้ให้ได้มาตรฐานอยู่เสมอ ซึ่งตำรวจยังคงต้องดำเนินมาตรการในเชิงตั้งรับอยู่ตลอดไป การตำรวจชุมชนเพิ่มบทบาทอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของตำรวจให้กว้างขวางขึ้น เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นทันทีทันใดและส่งผลกระทบในวงกว้าง โดยมุ่งมั่นปรารถนาที่จะทำให้ชุมชนมีความมั่นคงปลอดภัย ความสงบสุข และมีบรรยากาศที่น่าอยู่อาศัยมากขึ้นในอนาคตให้จงได้

หลักการข้อที่ 7

ให้ความช่วยเหลือกลุ่มเป้าหมายพิเศษ (Helping Those with Special Needs) การตำรวจชุมชนเน้นการสำรวจแนวทางใหม่ ๆ ในการให้ความคุ้มครอง ช่วยเหลือ และสนับสนุนกลุ่มเป้าหมายพิเศษที่มีความอ่อนแอ อาทิ เด็กและเยาวชน ผู้สูงอายุ ชนกลุ่มน้อย คนยากจน คนพิการ และคนจรจัด เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติงานป้องกันอาชญากรรมและงานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมและขยายผลการปฏิบัติให้กว้างขวางขึ้น ทั้งนี้เพื่อเป็นการเข้าถึงประชาชนทุกหมู่เหล่าอย่างเสมอภาคกัน

หลักการข้อที่ 8

ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และแรงสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน (Grass-Roots Creativity and Support) การตำรวจชุมชน สิ่งเสริมและสนับสนุนการนำวิทยากรและเทคโนโลยีก้าวหน้ามาใช้ในกิจการตำรวจอย่างเหมาะสม แต่ยังคงมีความเชื่ออยู่เสมอว่า ไม่มีสิ่งใดเหนือกว่าการร่วมมือร่วมใจกันทำงานเป็นทีม ซึ่งจะนำไปสู่ผลสำเร็จของงาน โดยผู้บังคับบัญชาให้ความไว้วางใจต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนผู้ปฏิบัติงานที่อยู่ในแนวหน้า บนท้องถนน ซึ่งต้องสัมผัสใกล้ชิดกับปัจจัยความเดือดร้อนของประชาชนมากที่สุด ด้วยความเชื่อมั่นในการใช้ดุลยพินิจ วิจารณ์ญาณ ไหวพริบปฏิภาณ และประสบการณ์ประกอบกัน ในการสร้างสรรค์หนทางใหม่ ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชน

หลักการข้อที่ 9

การเปลี่ยนแปลงภายในหน่วยงานตำรวจ (Internal Change) การตำรวจชุมชนจะต้องกำหนดเป็นแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องประสานสัมพันธ์กับทุกฝ่ายภายในหน่วยงานตำรวจอย่างเต็มรูปแบบ โดยกำหนดหน้าที่การงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุมชนให้เป็นผู้รอบรู้งานทั่วไป (Generalist) มีหน้าที่คอยเชื่อมโยงและประสานงานระหว่างตำรวจกับประชาชนผู้ใช้บริการ โดยให้การสนับสนุนเกี่ยวกับข้อมูลและผลวิเคราะห์เกี่ยวกับสถานการณ์ทั่วไปและปัญหาความเดือดร้อนในชุมชนให้กับเจ้าหน้าที่ฝ่ายอื่น ๆ ภายในหน่วยตำรวจ และแสวงหาความร่วมมือและแรงสนับสนุนจากชุมชนในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของหน่วยงานตำรวจโดยรวม เมื่อได้รับการยอมรับปรัชญาการตำรวจ

ชุมชนไว้เป็นยุทธศาสตร์ระยะยาวของหน่วยงานแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจทุกคนควรยึดถือปฏิบัติตามแนวทางใหม่นี้ ซึ่งอาจใช้เวลานานประมาณ 15 ปี

หลักการข้อที่ 10

การวางรากฐานเพื่ออนาคต (Building for the Future) การตำรวจชุมชนสัมพันธ์ กำหนดแนวทางให้บริการประชาชนโดยกระจายลงสู่ระดับชุมชน (Decentralized) และสัมพันธ์กับประชาชนเป็นรายบุคคล (Personalized) โดยยอมรับว่าตำรวจใดที่ตำรวจยังคงเห็นห่างกับชุมชน ย่อมไม่อาจที่จะเข้าไปจัดระเบียบในชุมชนนั้น ๆ ให้เรียบร้อยได้สำเร็จ ซึ่งจะต้องปรับทัศนคติให้ประชาชนเข้าใจเสียใหม่ว่า “ตำรวจคือแหล่งที่พึ่งพิง ซึ่งประชาชนสามารถใช้บริการและขอรับความช่วยเหลือต่าง ๆ ได้ในยามทุกร้อน” เพื่อแก้ปัญหาความเดือดร้อนของชุมชนการตำรวจชุมชนจึงมิใช่ยุทธวิธีตำรวจที่จะนำมาใช้เพียงชั่วคราวแล้วละทิ้งความคิดแบบไฟไหม้ฟางแต่เป็นทั้งปรัชญาในการทำงานแนวทางใหม่และยุทธศาสตร์ของหน่วยงานตำรวจที่ค่อนข้างยืดหยุ่นและสามารถปรับให้สอดคล้องกับความต้องการและลำดับความเร่งด่วนของชุมชนที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ๆ ได้

2.1.5. ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement)⁵

ภาระหน้าที่ของหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมก็คือ การบังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเสมอภาค ในส่วนของตำรวจจะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ซึ่งจะนำไปสู่การควบคุมการกระทำความผิดในสังคมได้ตามความมุ่งหมาย เพื่อให้การบริหารงานยุติธรรมเป็นไปตามความมุ่งหมายของการบังคับใช้กฎหมายในอันที่จะควบคุมการกระทำความผิดที่เกิดขึ้นในสังคม นำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ และป้องกันภัยอันตรายที่เกิดขึ้นแกสมาชิกในสังคม

แนวทางการป้องกันอาชญากรรมโดยการบังคับใช้กฎหมาย เกิดขึ้นตามความเชื่อของสำนักดั้งเดิม (Classical School) ที่มีความเชื่อว่า อาชญากรรมเกิดขึ้นเนื่องจากมนุษย์มีเจตจำนงอิสระ (Free Will) ตัดตัวมาตั้งแต่กำเนิด มนุษย์มักจะทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์กับตัวเองมากกว่าโทษที่ได้รับ หากเห็นว่าการกระทำใดมีโทษมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับมนุษย์ก็จะเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งดังกล่าว และการที่เกิดอาชญากรรมขึ้นเนื่องจากมนุษย์พิจารณาแล้วว่า การประกอบอาชญากรรมเกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่จะได้รับต่อไป ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายหรือบทลงโทษรวมทั้งโทษที่ได้รับไม่มีความรุนแรงจึงไม่มีความเกรงกลัว ดังนั้นแนวทางการป้องกันอาชญากรรมวิธีนี้ จึงมุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพสูงสุดเพื่อเป็นการป้องปรามอาชญากรรมทำให้คนในสังคมมีความเกรงกลัวต่อกฎหมายและบทลงโทษเป็นสำคัญ ทำให้ตัดมูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิด การบังคับใช้กฎหมายส่วนใหญ่เป็นหน้าที่เจ้าพนักงานตำรวจ เช่น บังคับใช้กฎหมายอาญา และพ.ร.บ. ที่มีโทษทางอาญา

⁵ เรื่องเดียวกัน, 29.

ต่าง ๆ นอกจากนี้ ยังมีเจ้าพนักงาน ของรัฐ ที่มีหน้าที่บังคับใช้กฎหมายเฉพาะ เช่น เจ้าพนักงานฝ่ายปกครอง เจ้าพนักงานศุลกากร เจ้าพนักงานสรรพสามิต เจ้าพนักงาน ป.ป.ง. เจ้าพนักงาน ป.ป.ส. เป็นต้น

สำหรับการบังคับใช้กฎหมายในหน้าที่ของตำรวจที่มีประสิทธิภาพควรประกอบด้วยแนวทาง ดังนี้

- ความแน่นอน กฎหมายที่ใช้บังคับคนในสังคมจะต้องมีบทลงโทษที่มีความแน่นอน หากกระทำความผิดในลักษณะคดีประเภทเดียวกันจะต้องได้รับการลงโทษอย่างแน่นอน

- ความเสมอภาค กฎหมายที่ใช้บังคับจะต้องใช้บังคับกับทุกคนในสังคมอย่างเท่าเทียมกัน ไม่มีการเลือกปฏิบัติระหว่างคนรวยกับคนจน หรือคนที่มีอำนาจกับคนที่ด้อยโอกาสทางสังคม

- ความรวดเร็ว กฎหมายที่ใช้บังคับจะต้องมีบทลงโทษคนกระทำความผิดที่มีความรวดเร็ว เพื่อเป็นการป้องปรามและข่มขวัญยับยั้งคนในสังคมที่คิดจะกระทำความผิด ให้เกิดความเกรงกลัวไม่ต้องการประกอบอาชญากรรม

- บทลงโทษที่เหมาะสม กฎหมายที่ใช้บังคับในการลงโทษผู้กระทำความผิดจะต้องมีบทลงโทษที่เหมาะสมกับความผิดไม่น้อยเกินไป เพราะจะทำให้คนในสังคมที่คิดจะกระทำความผิดไม่เกิดความเกรงกลัวต่อโทษ ในขณะที่เดียวกันโทษที่ได้รับจะต้องไม่มีความรุนแรงมากเกินไป เพราะอาจทำให้ผู้กระทำความผิดบางรายอาจต้องการเสี่ยงในการกระทำความผิด เพราะอาจได้รับประโยชน์ที่คุ้มค่าจากการประกอบอาชญากรรม นอกจากนี้ บทลงโทษผู้กระทำความผิดที่มีความรุนแรงมากเกินไป อาจเป็นช่องทางในการกลั่นแกล้งบุคคลผู้บริสุทธิ์ให้ต้องตกเป็นอาชญากรทั้งที่ไม่ได้ทำผิด

สำหรับการป้องกันอาชญากรรมด้วยวิธีการบังคับใช้กฎหมาย จะเห็นได้ในกระบวนการยุติธรรมที่มีลักษณะเน้นการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม (Crime Control) หากประเทศใดที่นำแนวทางการป้องกันอาชญากรรมวิธีนี้มาใช้ จะมีการกำหนดบทลงโทษทางกฎหมายต่อผู้กระทำความผิดที่มีความรุนแรง ข้อดีของการป้องกันอาชญากรรมด้วยการบังคับใช้กฎหมาย คือ เห็นผลลัพธ์ได้อย่างรวดเร็วในการป้องกันอาชญากรรม แต่ก็มีข้อเสีย คือ เป็นการแก้ปัญหาที่ปลายเหตุ อาจไม่ใช่เป็นการป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ

จากการศึกษาของ Wilson and McLaren เกี่ยวกับการป้องกันอาชญากรรมของตำรวจตามทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย พบว่า การปรากฏตัวของตำรวจย่อมมีผลในการยับยั้งผู้มีแนวโน้มที่จะประกอบอาชญากรรม เพราะความเกรงกลัวการจับกุม ฉะนั้นตำรวจสายตรวจจะต้องยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะ ในลักษณะให้ประชาชนเห็นตำรวจอยู่เสมอ เป็นการคุ้มครองมิให้ประชาชนที่ประกอบอาชีพสุจริตได้รับความเดือดร้อนจากการก่ออาชญากรรม และป้องกันมิให้มีการล่วงละเมิดสิทธิของประชาชนตาม “กฎหมาย” ทั้งยังทำให้ประชาชนที่ใช้ชีวิตประจำวันตามปกติ มีความรู้สึกปลอดภัยขึ้น ไม่หวาดกลัวอาชญากรรม การแสดงตัวของตำรวจนี้อาจจะทำให้มีการกระทำ

ผิदन้อยลงหรือปราศจากการกระทำผิด เพราะเชื่อว่าเมื่อคนร้ายหรือคนที่คิดจะกระทำความผิดเห็น ตำรวจแล้ว ย่อมจะเกิดความเกรงกลัวเลิกกระทำผิด เนื่องจากกลัวว่าจะถูกขัดขวางและจับกุม การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจควรจะเลือกสถานที่และเวลาที่เหมาะสม โดยอาศัยข้อมูลสถิติ อาชญากรรมแต่ละช่วง เช่น สถานที่ใดเกิดอาชญากรรมบ่อย ในช่วงเวลาใด การแสดงตัวของตำรวจสายตรวจก็ต้องถี่ขึ้น เป็นต้น บางครั้งกำลังตำรวจน้อยเกินไป ตำรวจสายตรวจจำเป็นต้องใช้รถตำรวจสายตรวจช่วย โดยนำไปจอดทิ้งไว้ตามย่านชุมชน ก็ถือว่าเป็นเทคนิคการแสดงตัวอย่างหนึ่ง อนึ่งงานตรวจท้องที่ของตำรวจมีลักษณะเป็นได้ทั้งงานประจำและงานเฉพาะกิจ ในลักษณะงานประจำ ตำรวจสายตรวจมักได้รับการกำหนดพื้นที่รับผิดชอบในการป้องกันอาชญากรรม และระงับเหตุร้ายภายในระยะเวลาแต่ละผลัดที่ปฏิบัติหน้าที่ ส่วนในลักษณะงานเฉพาะกิจนั้น ตำรวจสายตรวจในทุกเขตพื้นที่คือกำลังหลักที่พร้อมจะรวมตัวในทันทีที่ได้ รับคำสั่งจากศูนย์บัญชาการเพื่อปฏิบัติงานเฉพาะกิจที่เร่งด่วน

การตรวจท้องที่และงานสายตรวจ ถือเป็นกระดุกสันหลังของงานตำรวจ เพราะไม่เพียงแต่จะเป็นรูปแบบในการจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจออกปฏิบัติหน้าที่ตรวจรักษาความสงบเรียบร้อย ระงับเหตุร้าย และบริหารให้ความช่วยเหลือแก่ประชาชนในท้องที่ การจัดสายตรวจยังเป็นยุทธวิธีตำรวจที่นำมาใช้ในการป้องกันและควบคุมอาชญากรรม และเสริมสร้างความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย อบอุ่นใจแก่ประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจมีหน้าที่ทั้งในการตรวจตราป้องกันเพื่อลดช่องโอกาสในการกระทำผิด ดูแลความสงบเรียบร้อยในโอกาสพิเศษ ระงับเหตุร้ายและให้บริการความช่วยเหลือประชาชนตามความจำเป็นจับกุมผู้กระทำความผิดซึ่งหน้าหรือเมื่อมีหมายจับ สืบสวนเกี่ยวกับการกระทำผิดอาญา รักษาพยาบาลหลักฐานในที่เกิดเหตุ ตลอดจนพบปะเยี่ยมเยียนประชาชนหรือผู้เคยตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม

2.1.6. ทฤษฎีการตรวจท้องที่⁶

มีหลักทฤษฎีอยู่ 2 ทฤษฎี คือ

1. ทฤษฎีการตรวจแบบให้เบ้าจุดสนใจ (Attract Attention) การตรวจตามทฤษฎีนี้เป็นการตรวจแบบใช้การโชว์หรือแสดงความพร้อม ตลอดจนประสิทธิภาพให้เป็นที่ประจักษ์ต่อประชาชน
2. ทฤษฎีการตรวจแบบปกปิดอำพราง (Opposite Theory base) เป็นการตรวจแบบลับด้วยวิธีการปกปิดอำพรางตัวของตำรวจสายตรวจ ทำให้สามารถหาข่าวเกี่ยวกับอาชญากรรมหรือเข้าถึงตัวอาชญากรได้โดยไม่ให้เป้าหมายไหวตัว

⁶ เรื่องเดียวกัน, 40.

2.1.7 ทฤษฎีหน้าต่างแตก หรือ ทฤษฎีกระจกแตก (Broken Windows Theory)⁷

ทฤษฎีนี้มีรากฐานมาจากการทดลองของศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยา Dr. Philip Zimbardo ในขณะที่เขาสอนอยู่ที่ Yale และ New York University ในปี 1969 เขาได้ทดลองเอารถ Oldsmobile คันหนึ่งจอดทิ้งไว้บนถนนที่ตรงข้าม Bronx Campus ของ New York University และอีกคันจอดทิ้งไว้บนถนนในเมือง Palo Alto, California ใกล้กับมหาวิทยาลัย Stanford โดยเขต Bronx ก็เป็นอันรู้ๆกันเรื่องสภาพแวดล้อมที่ไม่ค่อยดี และเขต Palo Alto ก็เป็นอันรู้ๆกันถึงสภาพแวดล้อมที่ดี เนียบ ผู้ดี อำมาตย์ ภายใน 3 วัน รถที่จอดทิ้งไว้ที่ Bronx ถูกงัดแงะเปิดเปิงเรียบร้อย ซึ่งพิสูจน์ได้ว่ามาจากการรังแต่ทำลายรวม 23 ครั้งด้วยกัน ส่วนรถที่ Palo Alto กลับอยู่ในสภาพเรียบร้อยเป็นเวลากว่าสัปดาห์ก่อนที่อาจารย์ซิมบาร์โดและศิษย์อีกสองคนจะลองทุบรถคันนี้ดูแล้วดูว่าเกิดอะไรขึ้นพวกเขาก็พบว่า พอรอยบุบสลายเกิดขึ้นกับรถคันนี้แล้วในที่สุด รถคันนี้ก็จะมีสภาพเดียวกับรถใน Bronx เช่นกัน

หลักการของทฤษฎี อาจอธิบายได้จากสถานการณ์ตัวอย่างดังต่อไปนี้ กล่าวคือ เมื่อตำรวจผู้ปฏิบัติพบเห็นอาคารที่กระจกหน้าต่าง ประตู ฝาบ้าน รั้ว ฯลฯ ต้องแตกหรือเสียหายจากการขว้าง/ปา พุติ ฟนสีสเปรย์ใส่ ฯลฯ อย่างไม่อย่างหนึ่ง หากอาคารนั้นมีผู้อยู่อาศัยอยู่ตำรวจควรสอบถามถึงสาเหตุความเป็นมา ถ้ารู้ตัวผู้กระทำผิดก็ต้องจัดการตามขั้นตอนของกฎหมาย หากไม่รู้ตัวผู้กระทำผิดก็ควรแนะนำให้ทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพปกติ แต่ถ้ากรณีอาคารที่เสียหายเป็นอาคารไร้ผู้อยู่อาศัยก็ควรติดต่อเจ้าของหรือผู้เกี่ยวข้องให้มาจัดการแก้ไข ทั้งนี้ด้วยเจตนาที่ไม่ต้องการปล่อยให้สิ่งเสียหายเบื้องต้นนั้น เป็นเหตุเชิญชวนให้มีการกระทำผิดซ้ำ (เช่น บุกรุกเข้าไปก่ออาชญากรรมในอาคาร) การปฏิบัติลักษณะนี้อยู่บนพื้นฐานความเป็นจริงที่ว่า ถ้าปล่อยให้มีการละเมิดกฎหมายโดยไม่จัดการก็ต้องละเมิดเพิ่มครั้งขึ้นเรื่อย ๆ (เพราะเห็นว่าเป็นไร) แม้คนที่ไม่เคยคิดจะละเมิดมาก่อนก็เกิดความรู้สึกคล้อยตาม-พลอยทำการละเมิดบ้าง โดยมักคิดให้เหตุผลผิดๆแก่ตนเองว่า การกระทำผิดอย่างนั้นเป็นความท้าทาย ยิ่งไปกว่านั้นเมื่อทำการละเมิดเรื่องเล็ก ๆ แล้วไม่เป็นไร ต่อไปก็จะหันไปทำการละเมิดเรื่องใหญ่ๆ ที่ให้ผลเป็นความเสียหายมากกว่า นอกจากนี้ ความเสียหายและความเสื่อมโทรมที่เกิดจากฝีมือของนักทำลายที่ไร้เหตุผล ยังมีส่วนทำให้ความศักดิ์สิทธิ์ของกฎระเบียบและกฎหมายในสังคมเสื่อมถอยลงอีกด้วย เหตุผลสำคัญอีกประการหนึ่งคือเมื่อปล่อยให้ความเสียหายเพิ่มมากขึ้นกระทั่งมีสภาพเป็นแหล่งเสื่อมโทรม สุจริตชนคนดีก็มักหลีกเลี่ยงที่จะเข้าไปใกล้/เกี่ยวข้องกับพื้นที่นั้นๆ ในที่สุดพื้นที่ดังกล่าวก็ถูกยึดครองโดยกลุ่มมิจฉาชีพหรือกลุ่มคนผู้ชอบทำตัวถ่างสังคม เหตุนี้ หลักปฏิบัติสำคัญอีกประการหนึ่งของทฤษฎีจึงกำหนดการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้วยการ

⁷ เรื่องเดียวกัน, 261.

พยายามเปิดโอกาสให้ประชาชนคนดีเข้าครอบครองพื้นที่ให้ได้มากที่สุด ทั้งนี้ เพื่อป้องกันการยึดครองของคนทุจริตไปในตัวด้วย

2.2 กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.2547

มาตรา 7 กำหนดให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชนมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ เพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย การรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ ทั้งนี้ การดำเนินการต้องมีส่วนร่วมให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และมีวิธีการที่ ก.ต.ช.กำหนด

2.2.2 ประมวลกฎหมายอาญา ประเภทของความผิดที่กฎหมายอาญากำหนดไว้ในเรื่องสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการทะเลาะวิวาทของวัยรุ่น ดังต่อไปนี้

1. การทำร้ายร่างกาย-ชีวิต-ความผิดต่อเสรีภาพ พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของวัยรุ่นในยุคปัจจุบันดูเหมือนจะกลายเป็นเรื่องปกติของวัยรุ่นไปแล้ว การยกพวกตีกัน การดักทำร้ายนักเรียนจากโรงเรียนคู่อริ ทั้งการใช้มือเปล่า การใช้ไม้เป็นอาวุธจนกระทั่งปืนหรือระเบิดขวดเข้าทำร้ายฝ่ายตรงข้าม เรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่บั่นทอนอนาคตของวัยรุ่นไทยให้ต้องไปใช้ชีวิตในสถานพินิจฯ แทนที่จะได้เอาเวลามาศึกษาเล่าเรียนเพื่อจะได้สามารถศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยหรือการได้งานดีๆ ทำในอนาคต

2. การทำร้ายร่างกาย กฎหมายอาญาได้กำหนดให้ผู้ที่ทำร้ายร่างกายผู้อื่นต้องรับโทษตามที่กฎหมายกำหนด หากการทำร้ายร่างกายนั้นไม่ถึงกับทำให้เกิดอันตรายแก่กายมากนัก เช่น ถูกเล็บข่วนจนเป็นแผลยาว 1 ซม. ผู้ที่กระทำต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1,000 บาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผลจากการถูกทำร้ายรุนแรงขึ้นขั้นริมฝีปากแตก ฟันหัก ฟันโยก ในกรณีนี้ผู้กระทำจะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือปรับไม่เกิน 4,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่หากผลจากการทำร้ายร่างกายนั้นทำให้ผู้ถูกทำร้ายได้รับอันตรายอย่างสาหัส เช่น ตาบอด หูหนวก หน้าเสียโฉม เสียแขน นิ้วหรืออวัยวะใดๆ หรือป่วยเจ็บจากการถูกทำร้ายเกินกว่า 20 วัน ผู้ที่ทำร้ายร่างกายจะต้องถูกโทษจำคุกตั้งแต่ 6 เดือนถึง 10 ปี

3. การชุลมุนต่อสู้ (การยกพวกตีกัน) การชุลมุนต่อสู้หรือการยกพวกตีกันนั้น หมายถึง การต่อสู้กันตั้งแต่สามคนขึ้นไปและการต่อสู้กันทำให้ผู้ต่อสู้คนใดคนหนึ่งถูกทำร้ายจนเป็นอันตรายสาหัส ผู้ที่เข้าร่วมต่อสู้ทุกคนจะมีความผิดแม้ว่าตนเองจะไม่ได้ทำร้ายคนที่ได้รับอันตรายสาหัสเลย โดยจะต้องถูกระวางโทษไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

4. การฆ่าคนตาย การทำร้ายร่างกายผู้อื่นและการข่มขืนหรือต่อสู้อหรือการยกพวกตีกัน ในหลายครั้งเป็นเหตุให้ผู้ที่ถูกทำร้ายถึงแก่ความตาย ซึ่งอาจจะไม่ได้เสียชีวิตในทันทีทันใดนั้น แต่ไปเสียชีวิตที่โรงพยาบาลหรือที่บ้าน สิ่งเหล่านี้ไม่ทำให้ผู้ที่ทำร้ายผู้อื่นหรือผู้ร่วมข่มขืนต่อสู้อพ้นจากความผิดต้องรับโทษประหารชีวิต จำคุกตลอดชีวิตหรือจำคุกตั้งแต่ 15 ปีถึง 20 ปี แต่ถ้การฆ่าคนตายโดยได้ไตร่ตรองไว้ก่อนผู้กระทำจะต้องถูกระวางโทษประหารชีวิต

5. ความผิดต่อเสรีภาพ เป็นการกระทำความผิดโดยการข่มขู่หรือใช้กำลังทำร้ายจนผู้ถูกข่มขู่นั้นยอมตามข่มขู่ที่ต้องการ เช่น กรณีที่นักเรียนโรงเรียนคู่อริบังคับให้อีกฝ่ายหนึ่งยอมถอดเข็มขัดหรือเสื้อของสถาบัน หรือการรับน้องที่รุ่นพี่บังคับให้น้องต้องกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยที่รุ่นน้องไม่ยอมแต่ต้องทำตามเพราะกลัวจะถูกทำร้าย เป็นต้น สำหรับผู้ที่กระทำผิดต่อเสรีภาพนี้จะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 ปี หรือปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ แต่ถ้าผู้กระทำผิดได้กระทำโดยมีอาวุธหรือร่วมกันทำผิดตั้งแต่ห้าคนขึ้นไปจะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

6. หมิ่นประมาทและดูหมิ่น การทะเลาะเบาะแว้งของวัยรุ่นเป็นเรื่องที่พบเห็นกันทั่วไป บ้างก็มีการด่าทออาจด้วยคำหยาบคาย บ้างก็ร้ายป้ายสีกัน สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นเหตุให้เกิดการกระทบกระทั่งที่รุนแรง อันอาจนำไปสู่การทำร้ายร่างกายกันมากที่สุด เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุดังกล่าวขึ้น กฎหมายจึงกำหนดความผิดในเรื่องนี้ไว้ ดังนี้

7. หมิ่นประมาท หรือการใส่ความบุคคลอื่นให้ได้รับความเสียหายเป็นเหตุให้ ผู้ที่ถูกใส่ความนั้นเสียชื่อเสียง ถูกผู้อื่นเกลียดชัง เช่น น.ส. ย ไม่ชอบ น.ส. ค จึงไปใส่ความว่า น.ส. ค กอดจูบได้เสียกับผู้ชายให้ น.ส. ช ฟัง หรือการที่ น.ส. ย พูดถึง น.ส. ค ให้ น.ส. ช ฟังว่า น.ส. ค เป็นอีกะหรือเถื่อนไม่มีเงินก็ให้เอา เป็นต้น ผู้กระทำความผิดฐานนี้จะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 2 หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

8. ดูหมิ่นซึ่งหน้า การดูหมิ่นซึ่งหน้า คือ การพูดจาถูกเหยียดหยามทำให้อับอายขายหน้าอาจเป็นคำด่าด้วยถ้อยคำหยาบคาย หรือการแสดงออกด้วยกิริยาท่าทาง เช่น การให้ของลับ เป็นต้น

จะเห็นได้ว่า การหมิ่นประมาทแตกต่างจากการดูหมิ่นซึ่งหน้า โดยการหมิ่นประมาทนั้นผู้กระทำจะกระทำลับหลังผู้เสียหายในขณะที่การดูหมิ่นซึ่งหน้าผู้กระทำได้ทำต่อหน้าผู้เสียหาย ผู้ที่กระทำความผิดโดยดูหมิ่นซึ่งหน้าจะต้องถูกระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 เดือน หรือปรับไม่เกิน 1 พันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

2.3. คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ 30/2559 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2559 เรื่อง มาตรการในการป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา

โดยที่ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาก่อให้เกิดความสูญเสียต่อชีวิต ร่างกาย และทรัพย์สิน รวมทั้งเป็นการสร้างความเดือดร้อนให้แก่ประชาชนและสังคม แต่เนื่องจาก มาตรการทางกฎหมายที่มีอยู่ไม่สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาได้ทันต่อสถานการณ์ ทำให้เกิดอุปสรรคในการดำเนินการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษา จึงจำเป็นต้อง กำหนดมาตรการทางกฎหมายเพิ่มเติมอันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิรูปและจัดระเบียบในสังคม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 44 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช 2557 หัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยความเห็นชอบของคณะรักษาความสงบแห่งชาติจึงมีคำสั่ง ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหมวด 7 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 มีอำนาจกักตัวนักเรียนและนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อเหตุดังกล่าวเป็นการชั่วคราวไม่เกิน 6 ชั่วโมง เพื่อนำส่งเจ้าพนักงานตำรวจ ผู้บริหารโรงเรียนหรือสถานศึกษา บิดามารดา หรือผู้ปกครอง แล้วแต่กรณี

ข้อ 2 บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องให้การอุปการะเลี้ยงดู อบรม สั่งสอน และยับยั้งพฤติกรรมที่ไม่ดีของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาที่อยู่ในความปกครองดูแลของตน รวมทั้งต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก ตลอดจนต้องไม่สนับสนุนหรือปล่อยปละละเลยให้เด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาในปกครองรวมกลุ่มเพื่อก่อเหตุทะเลาะวิวาท ทำร้ายร่างกายผู้อื่น หรือเตรียมการเพื่อก่อเหตุดังกล่าว และให้เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวติดตามและสอดส่องให้มีการดำเนินการอย่างเคร่งครัด

ในกรณีที่พบเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษารวมกลุ่มเพื่อกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นความรับผิดชอบของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียน นักศึกษา แล้วแต่กรณี และให้เป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องที่จะแจ้งให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเข้ามารับทราบการกระทำของเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาดังกล่าว เพื่อให้คำแนะนำ ตักเตือน ทำทัณฑ์บน หรือวางข้อกำหนดเพื่อป้องกันมิให้กระทำความผิดอีก หรืออาจให้วางประกันไว้เป็นจำนวนเงินตามสมควรแก่ฐานะานุรูป แต่จะเรียกเงินประกันไว้ได้ไม่เกินระยะเวลา 2 ปี หากเด็กและเยาวชนที่เป็นนักเรียนและนักศึกษาได้กระทำความผิดดังกล่าวซ้ำอีก ให้รับเงินประกันเป็นของกองทุนคุ้มครองเด็กตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก

ข้อ 3 ผู้ใดกระทำการอันเป็นการยุยง ส่งเสริม ช่วยเหลือ หรือสนับสนุน ให้นักเรียนหรือนักศึกษาฝ่าฝืนบทบัญญัติตามมาตรา 64 แห่งพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 30,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นเหตุให้นักเรียนหรือนักศึกษาไปก่อเหตุทะเลาะวิวาท หรือทำร้ายร่างกายผู้อื่น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 60,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และหากเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิตเพราะการทะเลาะวิวาทหรือทำร้ายร่างกายนั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี หรือปรับไม่เกิน 100,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ข้อ 4 ให้โรงเรียนและสถานศึกษามีหน้าที่จัดให้มีกิจกรรมในการแนะแนวเพื่อตอบสนองต่อการแก้ไขปัญหานักเรียนและนักศึกษาทะเลาะวิวาท โดยร่วมมือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งกวดขันและเร่งรัดจัดทำมาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียนและนักศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการลดปัญหาสังคมโดยเร่งด่วน

ข้อ 5 คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

บทที่ 3

ทางเลือกและข้อเสนอแนะทางนโยบาย

3.1. ปัญหาและอุปสรรค

ปัจจุบันนี้ ในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี มีปัญหาการทะเลาะวิวาททำร้ายกัน ระหว่างนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี เพิ่มมากขึ้น แม้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี โดยผู้กำกับการสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้ตระหนักเล็งเห็นสภาพของปัญหานักศึกษาวิวาทและสั่งการแก้ไขปัญหาดังกล่าวในเบื้องต้น ด้วยการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม (สายตรวจ) สมทบกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน และฝ่ายจราจร ให้อยู่ประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงซึ่งมักเกิดเหตุวิวาทของนักศึกษาอยู่บ่อยครั้งตามช่วงเวลาที่นักศึกษาต้องเดินทางไป-กลับสถานศึกษา โดยให้เน้นการปรากฏตัวของตำรวจ ยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะ ในลักษณะให้ประชาชนเห็นตำรวจอยู่เสมอ โดยเชื่อว่าการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ตำรวจดังกล่าวส่งผลในการยับยั้งมิให้นักศึกษาตัดสินใจที่จะก่อเหตุ ซึ่งในการแก้ไขจัดการกับปัญหาตามวิธีการดังกล่าวนั้น ผลที่ได้รับก็อาจเป็นการป้องปรามมิให้นักศึกษากล้าที่จะก่อเหตุวิวาทกันในพื้นที่จุดเสี่ยงซึ่งเดิมเคยวิวาทกันบ่อยครั้งเท่านั้น แม้นักศึกษาทราบว่าบริเวณพื้นที่จุดที่เคยวิวาทดังกล่าว เช่นท่ารถโดยสาร ท่าเรือข้ามแม่น้ำ ฯลฯ จะมีนักศึกษาต่างสถาบันอยู่เป็นจำนวนมากก็ตาม ประกอบกับการมีเจ้าหน้าที่ตำรวจอยู่ประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงดังกล่าว เน้นการกวาดขันจับกุมอาวูที่นักศึกษาพกพาติดตัวมาเพื่อก่อเหตุ หรือคอยเฝ้าระวังเหตุเพื่อยับยั้งการก่อเหตุของนักศึกษาและป้องปรามมิให้นักศึกษากล้าที่จะกระทำความผิด ทุกวันนี้นักศึกษาจึงมิได้ตัดสินใจเลือกพื้นที่ดังกล่าวเพื่อก่อเหตุวิวาทเหมือนเช่นแต่ก่อน แต่กลับใช้วิธีการขับขี่รถจักรยานยนต์ติดตามนักศึกษาสถาบันคู่อริไปเพื่อหาสถานที่อันเหมาะสมแล้วก่อเหตุทำร้ายนักศึกษาคู่อรินั้น โดยนักศึกษาผู้ก่อเหตุอาจคาดหมายได้ว่ากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่จะอยู่น้อยประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงดังกล่าวแล้ว เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ขับขี่รถออกตรวจตราในพื้นที่อื่นอาจลดน้อยลง นักศึกษาจึงกล้าตัดสินใจที่จะก่อเหตุวิวาททำร้ายนักศึกษาสถาบันคู่อริมากยิ่งขึ้น

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี จึงจำเป็นต้องใช้วิธีอื่นเพื่อแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันก่อเหตุทะเลาะวิวาทกันภายในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาวยิ่งกว่าการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุนักศึกษาวิวาทในพื้นที่จุดเสี่ยงอันอาจเกิดเหตุวิวาทอยู่บ่อยครั้งเหมือนเช่นในปัจจุบัน

3.2.ทางเลือกและข้อเสนอทางนโยบาย

3.2.1 ให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี จัดตั้งกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษา เพื่อเป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท

การจัดตั้งกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ภายในบริเวณสถานศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจประจำอยู่กองอำนาจการตลอดเวลานั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อให้กองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาเป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท เพื่อสถานีตำรวจจักได้นำข้อมูลที่ได้รับจากกองอำนาจการดังกล่าวมาดำเนินการกำหนดแผนแก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ ทั้งเพื่อเป็นประโยชน์ที่จะใช้เป็นช่องทางในการให้ผู้ปกครองหรือประชาชนพลเมืองติได้แจ้งข่าวนักศึกษาอันมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ขาดเรียน หรือไม่ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา อีกด้วย

สำหรับในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีนั้น มีวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบ สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีอาจจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจในสังกัดจำนวน 1 คน ทำหน้าที่เป็นเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสานงานอยู่ประจำกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทภายในบริเวณวิทยาลัย เพื่อจักได้เป็นเจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ประสานงานกับวิทยาลัย รับเรื่องราวร้องทุกข์ และเก็บรวบรวมเบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ โดยจัดให้มีช่องทางการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ประสานงาน สถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักศึกษา เพื่อสามารถแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาได้ทันต่อเหตุการณ์ เช่น สายด่วน ข้อความทางโทรศัพท์หรือโปรแกรมส่งข้อความอื่นทางอินเทอร์เน็ต เว็บไซต์ ฯลฯ เพื่อแจ้งข่าวกรณีที่เกิดเหตุหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา ให้รายงานเข้ามายังกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาท เพื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจักได้ประสานงานกับสถานีตำรวจให้ดำเนินการกำหนดแผนแก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ สำหรับวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานีและวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี ซึ่งตั้งอยู่ในเขตพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรสวนพริกไทย และเป็นสถาบันการศึกษาที่มักมีนักศึกษาวิวาทกันกับนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานีอยู่บ่อยครั้งนั้น ให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีประสานงานกับสถานีตำรวจภูธรสวนพริกไทย จัดตั้งกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาภายในสถานศึกษาด้วยเช่นเดียวกัน เพื่อจักได้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำกองอำนาจการนั้นได้ประสานงานแลกเปลี่ยนข้อมูล

ข่าวสาร เบาะแส หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

เจ้าหน้าที่ตำรวจประจำกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษา นอกจากทำหน้าที่รับเรื่องราวร้องทุกข์ หรือข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุวิวาทของ นักศึกษาดังกล่าวแล้ว อาจต้องทำหน้าที่ประสานงานกับสถานศึกษาเพื่อกำหนดให้ทางเข้า-ออก สถานศึกษาเป็นจุดตรวจของเจ้าหน้าที่ตำรวจเพื่อตรวจค้นนักศึกษาหาอาวุธหรือสิ่งผิดกฎหมายอย่าง สม่ำเสมอ ในบางโอกาสให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ประสานสถาบันการศึกษาเพื่อจัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสุ่ม ตรวจสอบหรือตรวจค้นสถานศึกษา โดยเน้นการตรวจค้นอาวุธหรือสิ่งผิดกฎหมายซึ่งอาจซุกซ่อนอยู่ ภายในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการก่อเหตุ หรือตรวจสอบบุคคลและรถทุกชนิดที่เข้า-ออกเพื่อป้องกันมิ ให้นักศึกษาได้มีโอกาสพกพาอาวุธติดตัวเข้ามาในสถานศึกษาเพื่อเตรียมก่อเหตุวิวาททั้งในและนอก สถานศึกษา ทั้งนี้ นอกจากจะประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาในการป้องกันปัญหานักศึกษาวิวาท กันข้างต้นแล้ว ยังเป็นผลดีที่ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปดำเนินการเกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขปัญหา ยาเสพติด หรือการมั่วสุมที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อสังคม อีกด้วย

นอกจากนี้กองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาซึ่งตั้งขึ้นโดยความ ร่วมมือของสถาบันการศึกษากับสถานีตำรวจนั้น ยังอาจใช้เป็นสถานที่ซึ่งจัดให้มีการประชุมร่วมกัน ระหว่างแกนนำนักศึกษา และครูผู้มีส่วนที่รับผิดชอบด้านการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท เป็นประจำ ทุกเดือน เพื่อสร้างความสัมพันธ์ที่ดี รวมทั้งร่วมปรึกษา กำหนดแผนวิธีการในการป้องกันเหตุ ด้วย ความร่วมมือของหัวหน้ากลุ่มหรือตัวแทนนักศึกษาที่มีความประพฤติดี เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่าง อาจารย์ ผู้ปกครอง และนักศึกษา และเป็นแนวร่วมในการแจ้งเหตุต่อไป

3.2.2 ให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีประสานงานกับสถานศึกษา เพื่อกำหนดเจ้าหน้าที่ ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ทำกิจกรรมตำรวจพบนักเรียน

การที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้ประสานงานกับสถานศึกษาทั้งวิทยาลัยเทคโนโลยี แหลมทองปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี เพื่อกำหนดวันเวลาใน คาบเรียนของนักศึกษาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้เข้าไป ให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายอาญาและบทลงโทษแก่นักศึกษาที่กระทำความผิดก่อเหตุ วิวาท อันได้แก่ ความผิดฐานการทำร้ายร่างกายผู้อื่น การข่มขู่ผู้อื่น(การยกพวกตีกัน) การฆ่าผู้อื่น ความผิดต่อเสรีภาพ (การกระทำความผิดโดยการข่มขู่หรือใช้กำลังทำร้ายจนผู้ถูกข่มขู่นั้นยอมตามที่ถูก ข่มขู่ต้องการ) หมิ่นประมาท และดูหมิ่นผู้อื่น ให้นักศึกษาได้รู้ว่าการทะเลาะวิวาทต้องถูกลงโทษด้วย กฎหมายที่เด็ดขาดและมีอัตราโทษตามกฎหมายที่แตกต่างกันตามความรุนแรงของพฤติการณ์ที่เกิด เหตุ ซึ่งตามหลักการของทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories) เชื่อว่า “กระบวนการตัดสินใจของ

บุคคลว่าจะเลือกประกอบอาชญากรรมหรือไม่ โดยคำนวณจากโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่คาดหวังว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น หากคิดว่าความทุกข์ที่จะได้รับจากโทษในกรณีถูกจับกุมมีมากกว่าความสุขที่จะได้จากการกระทำผิด บุคคลก็เลือกที่จะไม่ประกอบอาชญากรรมนั้น ซึ่งความคิดของบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากประสบการณ์จากการเคยถูกลงโทษหรือจากการติดต่อสัมพันธ์ หรือได้มาจากความรู้ที่ทราบเกี่ยวกับอัตราโทษของกฎหมาย” และตามหลักการของทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) เชื่อว่า “มนุษย์มักจะทำในสิ่งที่เกิดประโยชน์กับตัวเองมากกว่าโทษที่ได้รับ หากเห็นว่าการกระทำใดมีโทษมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับมนุษย์ก็จะเลี่ยงไม่กระทำในสิ่งดังกล่าว และการที่เกิดอาชญากรรมขึ้นเนื่องจากมนุษย์พิจารณาแล้วว่าการประกอบอาชญากรรมเกิดประโยชน์มากกว่าโทษที่จะได้รับต่อไป ไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายหรือบทลงโทษ รวมทั้งบทลงโทษที่ได้รับไม่มีความรุนแรง จึงไม่มีความเกรงกลัว” ฉะนั้นตามความเชื่อของทฤษฎีป้องกันและทฤษฎีบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวข้างต้น หากนักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและอัตราโทษของกฎหมายมากขึ้น จึงน่าเชื่อว่าจะมีผลให้นักศึกษามีความหวาดเกรงกลัวโทษที่อาจจะได้รับตามกฎหมายหากตัดสินใจที่จะกระทำความผิด

นอกจากเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจักได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายแก่นักศึกษาข้างต้นแล้ว สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีอาจนำหลักทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory) มาปรับใช้ โดยทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด เชื่อว่า “แนวทางในการเลือกพฤติกรรมผิดกฎหมายขึ้นอยู่กับการที่บุคคลจะได้รับความพึงพอใจหรือผลประโยชน์สูงสุด เมื่อบุคคลได้คิดคำนวณถึงผลที่จะตามมาหลังจากการประกอบอาชญากรรมแล้ว ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ที่จะได้รับ ความเป็นไปได้ที่จะถูกจับกุม โอกาสในการกระทำผิด อัตราโทษที่จะได้รับหากถูกจับกุมตลอดจนถึงหนทางเลือกอื่นที่ถูกกฎหมาย รวมทั้งแรงกระตุ้นหรือมูลเหตุจูงใจในการกระทำผิดของอาชญากรผู้นั้นด้วย ซึ่งหลังจากที่บุคคลได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชญากรรมแล้ว บุคคลจึงจะตัดสินใจว่าจะประกอบอาชญากรรมหรือไม่” ฉะนั้นในช่วงกิจกรรมตำรวจพบนักเรียนดังกล่าวนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์อาจอบรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกคำสอนหรือตัวอย่างชี้้นำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นักศึกษา เน้นสร้างความตระหนักให้นักศึกษาได้รู้จักความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตัวเอง เคารพสิทธิของตนเองหรือผู้อื่น มีความอดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ และความคิดเชิงบวกรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี ในบางครั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์อาจจัดให้รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในด้านครอบครัวและหน้าที่การงาน และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมมาแนะนำค่านิยมที่ดีที่ถูกต้องให้แก่รุ่นน้อง หรือเชิญผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากเหตุทะเลาะ

วิวาทของนักศึกษาต่างสถาบัน หรือเชิญผู้ปกครองของนักศึกษาผู้ก่อเหตุหรือนักศึกษาผู้ถูกระทำจนได้รับบาดเจ็บถึงเสียชีวิต ได้มาเล่าถึงประสบการณ์ความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้ นักศึกษาได้เกิดความตระหนักเข้าใจถึงสภาพปัญหาและเพื่อเตือนสติให้นักศึกษาได้คิดคำนวณถึงผลกระทบที่จะตามมาหลังจากการก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นผลกระทบทั้งต่อชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินของตัวนักศึกษาผู้ก่อเหตุเอง นักศึกษาผู้ถูกระทำผู้ปกครองของนักศึกษา และผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในที่สาธารณะด้วย

สำหรับในช่วงที่นักศึกษาปิดภาคการศึกษา หรือวันหยุดราชการ เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์อาจประสานงานกับสถาบันศึกษาเพื่อจัดให้มีกิจกรรมเยี่ยมชมสถานีดารวจ เยี่ยมชมทัศนสถาน สถานพินิจและคุ้มครองเด็ก โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้นั้นทำหน้าที่เป็นวิทยากรอธิบายระเบียบขั้นตอนในการดำเนินการทางกฎหมาย นับแต่ขั้นตอนการที่นักศึกษาผู้กระทำความผิดถูกเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมในความผิดแต่ละฐานความผิด การนำตัวนักศึกษาผู้กระทำความผิดส่งพนักงานสอบสวนเพื่อสอบสวนปากคำ ไปจนถึงขั้นตอนการส่งสำนวนการสอบสวนยังพนักงานอัยการเพื่อฟ้องต่อศาล และสุดท้ายผู้กระทำความผิดถูกศาลตัดสินว่ามีความผิดตามที่ถูกกล่าวหาจริงและถูกส่งตัวไปควบคุมตัวหรือคุมขังที่ทัศนสถาน หรือสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาซึ่งนอกจากจะได้มีความรู้ทางด้านกฎหมายอันเกี่ยวข้องกับทะเลาะวิวาทดังกล่าวข้างต้น นักศึกษาจักได้มีความตระหนักรู้ถึงสภาพของปัญหาและผลกระทบอันเกิดขึ้นต่อตนเองและผู้อื่นหากนักศึกษาตัดสินใจที่จะก่อเหตุวิวาท ได้สัมผัสเห็นถึงสภาพของกระบวนการยุติธรรมอย่างเด่นชัดประกอบความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมายข้างต้น เป็นผลให้นักศึกษาจักได้เห็นสภาพของการตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด โดยคำนวณจากโทษที่นักศึกษาจะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่นักศึกษาคาดหมายว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น ซึ่งหลังจากที่นักศึกษาได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว จึงจะตัดสินใจว่าจะเลือกที่จะกระทำความผิดหรือไม่ เชื่อว่านักศึกษาจักเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดอีก สอดคล้องตามหลักการของทฤษฎีป้องกัน (Deterrence Theories) ทฤษฎีบังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) และทฤษฎีคิดก่อนกระทำผิด (Rational Choice Theory) ซึ่งได้เลือกนำมาปรับใช้ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้น

การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ได้เข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมตำรวจพบนักเรียนกับนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี ดังกล่าวที่กล่าวไปแล้วนั้น นอกจากจะเป็นผลดีที่เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์จะได้ทำให้นักศึกษาแต่ละสถาบันได้ตระหนักรู้เข้าใจถึงสภาพปัญหา รวมถึงผลกระทบทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น หากนักศึกษาตัดสินใจที่จะก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว ยังเป็นผลทำให้นักศึกษาไว้ใจหรือเชื่อใจที่จะบอกเล่าเบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษา

วิวาทและเป็นแนวร่วมป้องกันเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ โดยแนวทางในการทำงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใช้ความร่วมมือหรือการมีส่วนร่วมของชุมชนในการรักษาความสงบเรียบร้อย หรือป้องกันอาชญากรรม หรือใช้แนวทางอื่นนอกเหนือจากการบังคับใช้กฎหมาย โดยไม่มุ่งเน้นการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด แต่เป็นการทำงานที่ชุมชนร่วมกับตำรวจแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ตามแนวทางที่เหมาะสมตามความต้องการของคนในชุมชน

3.2.3 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี ปฏิบัติงานชุมชนสัมพันธ์ เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาเป็นเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ร่วมป้องกันเหตุอาชญากรรมในพื้นที่ หรือแจ้งเบาะแสนักศึกษาวิวาท

การป้องกันปราบปรามระดับเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจะเกิดประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับ การได้รับการสนับสนุนร่วมมือร่วมใจจากประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักและเห็นความสำคัญในการแก้ไขปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษาต่างสถาบัน โดยผนึกกำลังให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังในการสร้างความเข้าใจ เจตคติ และค่านิยมที่ถูกต้อง การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจะไม่ประสบความสำเร็จเลยหากไม่ได้รับความร่วมมือจากประชาชน โดยเฉพาะงานป้องกันและปราบปรามระดับเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทหรือเหตุอาชญากรรมอื่นๆด้วยแล้ว ยิ่งต้องอาศัยความร่วมมืออย่างมากจากทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมตลอดจนประชาชนในพื้นที่ต่าง ๆ ฉะนั้นการแสวงหาความร่วมมือจากประชาชนจึงนับได้ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นสำหรับการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจ

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตามแนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing) จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีในการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทหรือเหตุอาชญากรรมอื่นที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ นับเป็นยุทธวิธีในเชิงรุกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเดินหน้าเข้าหาประชาชนในพื้นที่ เพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนในการช่วยสอดส่องดูแล เป็นหูเป็นตา และแจ้งเบาะแสเหตุนักศึกษาวิวาทหรือเหตุอาชญากรรมอื่นๆแก่สถานีตำรวจ โดยปัจจัยที่จะทำให้งานตำรวจชุมชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีประสบผลสำเร็จได้นั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติหน้าที่จะต้องศึกษาให้เข้าใจถึงสภาพชุมชนและประชาชนในพื้นที่ ต้องพยายามสร้างความสัมพันธ์ที่ดีต่อชุมชน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน และทำให้ประชาชนในพื้นที่ทราบว่าตำรวจต้องการความร่วมมือจากชุมชนด้วย งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ จึงเปรียบเสมือนกลไกสร้างภูมิคุ้มกันในสังคม มีระบบการป้องกันและแก้ไขปัญหาต่างๆร่วมกัน หากได้รับการสนับสนุนให้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ตำรวจทุกคนจะมีจิตสำนึกที่จะปฏิบัติงานภายใต้หลักการตำรวจชุมชนและ

มวลชนสัมพันธ์ ย่อมได้รับความทุกข์ร้อนของประชาชนเป็นความทุกข์ร้อนของตำรวจทุกคน และไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบให้บริการแก่ประชาชนด้วยจิตใจที่เอื้ออาทร

สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี จึงควรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ได้ดำเนินการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาเป็นเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อสร้างหมู่บ้านให้เข้มแข็ง โดยประสิทธิภาพของการทำงานของเครือข่ายนั้นจะเกิดขึ้นได้จากการมีส่วนร่วมที่ดีของเครือข่ายต่าง ๆ หากประชาชนในพื้นที่ที่มีความผูกพันต่อชุมชนสูง ส่งผลต่อศักยภาพในการป้องกันอาชญากรรม ทั้งด้านความคิด จิตใจ และทักษะในการทำงาน มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่พลเมืองที่ดี ร่วมมือร่วมใจ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นการเสริมสร้างให้ประชาชนมีมุมมองใหม่ในการพึ่งพาตนเอง ทำให้ประชาชนเกิดความรู้สึกร่วมใจและพึงพอใจ เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชน สร้างสันติสุขให้แก่สังคมและหมู่บ้าน

ในการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมของเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์นั้น จึงควรเริ่มต้นจากการจัดกิจกรรมในการป้องกันอาชญากรรมอย่างต่อเนื่อง จัดกิจกรรมให้ประชาชนได้สืบทอดความเป็นเครือข่าย จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หรือเวทีระดมความคิดเห็นระหว่างตำรวจบ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครอง เพื่อเรียนรู้ร่วมกัน โดยการจัดเวทีการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในพื้นที่ โดยเฉพาะปัญหานักศึกษาทะเลาะวิวาทในพื้นที่ที่เริ่มทวีความรุนแรงมากขึ้นในปัจจุบัน ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมกับหมู่บ้านใกล้เคียงกันเพื่อขยายเครือข่ายให้มีความเข้มแข็งขึ้น ส่งเสริมให้มีกิจกรรมการป้องกันอาชญากรรมอย่างต่อเนื่องในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ทักษะ ประสบการณ์และความชำนาญ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์นั้นทำหน้าที่ในการกำกับดูแลและติดตามประเมินผลกิจกรรมของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อป้องกันอาชญากรรมทุกระยะ เพื่อสนับสนุน และแก้ไขปัญหาในการป้องกันอาชญากรรมในพื้นที่รับผิดชอบ มีการทบทวนการปฏิบัติงานของเครือข่ายปฏิบัติการชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อการป้องกันอาชญากรรม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการประชุมวางแผน แก้ไขปัญหา ร่วมกันระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ตำรวจ บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครอง โดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน ส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรมการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทและเหตุอาชญากรรมอื่น ๆ ประสบผลสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากการสร้างเครือข่ายการข่าวอาชญากรรมป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท และเหตุอาชญากรรมอื่น ๆ โดยความร่วมมือของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าวข้างต้นแล้ว สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีควรกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ได้ประสานงานกับสถานศึกษาทั้งวิทยาลัย

เทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานีวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี เพื่อจัดทำ ข้อมูลประวัติของนักศึกษาทุกคนเป็นรายบุคคล โดยจัดพิมพ์ลายนิ้วมือทำประวัตินักศึกษาใหม่ทุกคน ที่เข้ามาศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษากลุ่มเสี่ยงที่จะกระทำความผิด ต้องมีข้อมูลเชิงลึกพร้อมภาพถ่าย และประวัติของผู้ปกครอง รวบรวมประวัติของศิษย์เก่า หรือศิษย์ปัจจุบันที่มีประวัติเคยทะเลาะวิวาท กับนักเรียน นักศึกษาสถาบันอื่น บุคคล หรือกลุ่มบุคคลที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิดกฎหมาย เพื่อรวบรวมไว้เป็นข้อมูลในการตรวจสอบและติดตามความประพฤติ โดยเฉพาะนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิด สาเหตุหนึ่งเกิดจากครอบครัวที่แตกแยกหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่ดูแลเอาใจใส่ทำให้บุตรหลานขาดความอบอุ่น หรือครอบครัวสมบูรณ์แต่ผู้ปกครองตามใจบุตรหลาน มากเกินไป บิดามารดาหรือผู้ปกครองไม่ติดตามพฤติกรรมหรือดูแลเอาใจใส่ในความประพฤติของบุตร หลานของตนแต่ผลักภาระให้สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ บิดาหรือผู้ปกครองปกป้องหรือช่วยเหลือ บุตรหลานของตนเมื่อกระทำความผิด ปัจจัยทางด้านครอบครัวจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อ พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของเด็กและเยาวชน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีความผูกพันทางสังคม (Social Bond) ที่เชื่อว่า “ความผูกพันทางสังคมนี้ หากบุคคลมีความสัมพันธ์ทางสังคมน้อยหรือไม่มี เลย ก็มีแนวโน้มที่จะเกิดพฤติกรรมการใช้ความรุนแรง เพราะบุคคลไม่มีสิ่งยึดมั่นยึดเหนี่ยวที่จะไม่ กระทำความผิดเลย” และยังสอดคล้องกับทฤษฎีวัฒนธรรมรอง (Subculture Theory) ได้เน้นถึง ความสำคัญของค่านิยมทางสังคม และชีวิต ความเป็นอยู่ของบุคคล ซึ่งชนชั้นในสังคมจะมีค่านิยมและ ความเป็นอยู่ที่แตกต่างกัน โครงสร้างทางสังคมนั้นเป็นรากฐานของพฤติกรรมอาชญากรรม โดยเป็น ตัวกีดกันไม่ให้เยาวชนจากชนชั้นล่างของสังคมได้รับการยอมรับหรือได้สถานภาพทางสังคม เมื่อเป็น เช่นนี้ พวกเขาจึงตอบโต้ปรากฏการณ์ทางสังคมนี้ โดยไปรวมตัวกันและสร้างวัฒนธรรมขึ้นมาใหม่ ซึ่ง มีลักษณะตรงข้ามกับวัฒนธรรมหลักของสังคมด้วย

ฉะนั้นแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ต้องจัดให้มีระบบการดูแลคัดกรองความ ประพฤติของนักศึกษา มีการดำเนินการติดตามตรวจเยี่ยมไปยังบ้านของนักศึกษากลุ่มเสี่ยงต่อการ กระทำความผิดดังกล่าวเพื่อพบผู้ปกครองของนักศึกษา และใช้มาตรการส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับ สถาบันครอบครัว โดยการจัดอบรมบิดา มารดา ผู้ปกครองของนักศึกษากลุ่มเสี่ยงให้มีความรู้ความ เข้าใจ มีทักษะสามารถดูแลและส่งเสริมศักยภาพเด็กและเยาวชนได้อย่างเหมาะสมตามวัย เป็น แบบอย่างที่ดีแก่นักเรียนนักศึกษา และเยาวชน เน้นให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองติดตามหรือเอาใจใส่ ในการดูแลพฤติกรรมของบุตรหลานของตนมากขึ้นโดยไม่ผลักภาระให้สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบ เท่านั้น ไม่ปกป้องหรือช่วยเหลือบุตรหลานในทางที่ผิด และประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครอง ของเด็ก เยาวชน นักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงสูงต่อการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ให้ใส่ใจติดตาม ดูแลความประพฤติอย่างต่อเนื่อง ประสานขอความร่วมมือกับผู้ปกครองอย่างใกล้ชิด และร่วมกัน

ปรึกษาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขปัญหา ทั้งปัญหาในส่วนตัวของนักศึกษาผู้นั้นเอง หรือปัญหาภายใน
ครอบครัวอันส่งผลกระทบต่อตัวนักศึกษากลุ่มเสี่ยงดังกล่าวด้วย

บทที่ 4

ข้อเสนอทางนโยบาย

4.1.สรุปผลการวิจัย

ปัญหาการทะเลาะวิวาททำร้ายกันระหว่างนักศึกษาต่างสถาบันซึ่งเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี แม้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจะได้จัดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม สมทบกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจฝ่ายสืบสวน และฝ่ายจราจร ให้อยู่ประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงซึ่งมักเกิดเหตุวิวาทของนักศึกษาอยู่บ่อยครั้งตามช่วงเวลาที่นักศึกษาต้องเดินทางไป-กลับสถานศึกษา โดยให้เน้นการปรากฏตัวของตำรวจ ยึดหลักการแสดงตัวให้เห็นในที่สาธารณะ เพื่อยับยั้งมิให้นักศึกษาดัดสันใจที่จะก่อเหตุ ผลที่ได้รับก็อาจเป็นการป้องปรามมิให้นักศึกษาก่อเหตุวิวาทกันในพื้นที่จุดเสี่ยงซึ่งเดิมนักศึกษาได้เคยวิวาทกันบ่อยครั้งเท่านั้น แต่ทุกวันนี้นักศึกษามีได้ตัดสินใจเลือกพื้นที่ดังกล่าวเพื่อก่อเหตุวิวาทเหมือนเช่นแต่ก่อน แต่กลับใช้วิธีการขับซี้รถจักรยานยนต์ติดตามนักศึกษาสถาบันคู่อริไปเพื่อหาสถานที่ และโอกาสในการกระทำผิดอันเหมาะสมแล้วก่อเหตุทำร้ายนักศึกษาคู่อรินั้น ซึ่งนักศึกษาคู่อริก่อเหตุอาจคาดหมายได้ว่ากำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจส่วนใหญ่อยู่น้อยประจำจุดพื้นที่จุดเสี่ยงดังกล่าวแล้ว เป็นผลให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ขับซี้รถออกตรวจตราในเส้นทางพื้นที่รับผิดชอบอื่นอาจลดน้อยลง นักศึกษาคู่อริจึงกล้าตัดสินใจที่จะก่อเหตุวิวาททำร้ายนักศึกษาคู่อริในพื้นที่อื่นซึ่งห่างจากการตรวจตราของเจ้าหน้าที่ตำรวจมากยิ่งขึ้น

ด้วยสภาพการเจริญเติบโตทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง และทางสังคมที่เป็นไปอย่างรวดเร็วมาก ส่งผลต่อปัญหาของสังคมที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเป็นลำดับ ไม่ว่าจะเป็นปัญหาอาชญากรรมประเภทต่างๆ ทั้งด้านการประทุษร้ายต่อชีวิต ร่างกาย และการประทุษร้ายต่อทรัพย์สิน มีแนวโน้มการเกิดเพิ่มมากขึ้น ตลอดทั้งปัญหาด้านความสงบเรียบร้อย เช่น กลุ่มวัยรุ่นมีแนวโน้มที่จะมีความประพฤติตนไปในทางที่ไม่เหมาะสมมากขึ้น ประกอบกับพื้นที่รับผิดชอบของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี มีพื้นที่กว่า 60.7 ตารางกิโลเมตร ประกอบไปด้วย 6 ตำบล (5 เขตเทศบาล และ 2 เขต อบต. รวม 34 หมู่บ้าน) หากเมื่อใดมีเหตุร้ายเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันหรือใกล้เคียงกันเกินกว่า 2 เหตุ ขึ้นไป เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งได้รับมอบหมายให้อยู่เฝ้าระวังพื้นที่จุดเสี่ยงวิวาทของนักศึกษาดังกล่าวนั้นจำต้องแบ่งกำลังเข้าระงับเหตุ หลายครั้งเหตุร้ายนั้นมีจำนวนผู้ก่อเหตุหลายคนก็จำเป็นต้องระดมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจสายตรวจซึ่งขับซี้รถตรวจอยู่ในพื้นที่รับผิดชอบใกล้เคียงกันเข้าระงับเหตุเป็นเหตุให้ช่วงเวลาที่จะระดมกำลังเข้าระงับเหตุช้าลง หากมีเหตุอื่นหรือเหตุนักศึกษาคู่อริวิวาทเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบเขตตำบลอื่นในช่วงเวลาเดียวกันอีก เจ้าหน้าที่ตำรวจก็ไม่อาจเดินทางไปยัง

ที่เกิดเหตุขึ้นเพื่อระงับเหตุหรือจับกุมผู้ก่อเหตุได้ทันเวลาได้ สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี จึงจำเป็นต้องใช้วิธีอื่นเพื่อแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันซึ่งอาจก่อเหตุวิวาททำร้ายกันภายในพื้นที่รับผิดชอบได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการแก้ไขปัญหาได้ในระยะยาวยิ่งกว่าการจัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเฝ้าระวังเหตุนักศึกษาวิวาทในพื้นที่จุดเสี่ยงอันอาจเกิดเหตุวิวาทอยู่บ่อยครั้งเหมือนเช่นในปัจจุบัน

การสร้างความรู้ในสภาพปัญหา ผลกระทบของปัญหา ความสำคัญในการแก้ไข ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา และอบรมให้นักศึกษามีทัศนคติที่ถูกต้องในการดำเนินชีวิตมีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตัวเอง แก่นักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี จึงเป็นกลยุทธ์อันดับแรกที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีควรจะต้องดำเนินการ เนื่องด้วยสาเหตุของปัญหาส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นจากช่วงวัยของนักศึกษา นักศึกษาทั้งสามสถาบันนั้น มีอายุระหว่าง 16-20 ปี ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วุฒิภาวะทั้งร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม จึงนับว่าเป็นวิกฤติช่วงหนึ่งของชีวิต เนื่องจากเป็นช่วงต่อของวัยเด็กและผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระยะต้นของวัยจะมีการเปลี่ยนแปลงมากมายเกิดขึ้น ซึ่งการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว จะมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างวัยรุ่นด้วยกันเอง และบุคคลรอบข้าง หากกระบวนการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยการดูแลเอาใจใส่ใกล้ชิด สร้างความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีที่ถูกต้องแก่นักศึกษาในช่วงวัยรุ่นนี้ จะช่วยให้นักศึกษาสามารถปรับตัว ได้อย่างเหมาะสม บรรเทาปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้น และเป็นทั้งแรงผลักดันและแรงกระตุ้นให้พัฒนาการด้านอื่น ๆ เป็นไปด้วยดี

การที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้ประสานงานกับสถานศึกษาทั้งวิทยาลัยเทคโนโลยีแหลมทองปทุมธานี วิทยาลัยเทคนิคปทุมธานี และวิทยาลัยเทคโนโลยีปทุมธานี เพื่อจัดวันเวลาในคาบเรียนของนักศึกษา ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจชุดมวลชนสัมพันธ์ของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจัดกิจกรรมตำรวจพบนักเรียน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตำรวจได้เข้าไปให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับข้อกฎหมายอาญาและบทลงโทษแก่นักศึกษาที่กระทำความผิดก่อเหตุวิวาท ให้นักศึกษาได้รู้ว่าการทะเลาะวิวาทต้องถูกลงโทษด้วยกฎหมายที่เด็ดขาดและมีอัตราโทษตามกฎหมายที่แตกต่างกันตามความรุนแรงของพฤติการณ์ที่เกิดเหตุ จะทำให้นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมายและอัตราโทษของกฎหมายมากขึ้น น่าเชื่อว่าจะมีผลให้นักศึกษามีความหวาดเกรงกลัวโทษที่อาจจะได้รับตามกฎหมาย หากตัดสินใจที่จะกระทำความผิด และในช่วงคาบกิจกรรมตำรวจพบนักเรียนนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจอาจอบรมนักศึกษาเพื่อเสริมสร้างศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรม โดยสอดแทรกคำสอนหรือตัวอย่างซึ่งนำการปฏิบัติที่ถูกต้องแก่นักศึกษา เน้นสร้างความตระหนักให้นักศึกษาได้รู้จักความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตัวเอง เคารพสิทธิของตนเองหรือผู้อื่น มีความอดทนและมี

วินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ และความคิดเชิงบวกรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เพื่อเสริมสร้างทัศนคติและวิธีการคิดแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมแก่นักศึกษาเพื่อได้มีภูมิคุ้มกันในการจัดการแก้ไขกับปัญหาที่ผ่านเข้ามาในช่วงวัย ในบางครั้งอาจจัดให้รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในด้านครอบครัวและหน้าที่การงาน และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคม มาแนะนำค่านิยมที่ดีที่ถูกต้องให้แก่รุ่นน้อง เพื่อให้นักศึกษาได้ตระหนักเห็นคุณค่าของตัวเอง และได้มีแบบอย่างการดำเนินชีวิตในช่วงวัยเรียนจากรุ่นพี่สถาบันเดียวกันมาปรับใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเอง เพื่อจักได้ประสบความสำเร็จทั้งในด้านครอบครัวและหน้าที่การงานในวันหน้า อันเป็นการสร้างการมีเป้าหมายในชีวิตให้กับนักศึกษาอีกทางหนึ่งด้วย ในช่วงกิจกรรมตำรวพบนักเรียนนั้น บางโอกาสอาจเชิญผู้เสียหายที่ได้รับผลกระทบจากเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาต่างสถาบัน หรือผู้ปกครองของนักศึกษาผู้ก่อเหตุหรือนักศึกษาผู้ถูกกระทำจนได้รับบาดเจ็บถึงเสียชีวิต ได้มาเล่าถึงประสบการณ์ความเสียหายและผลกระทบที่เกิดขึ้น เพื่อให้ให้นักศึกษาได้เกิดความตระหนักเข้าใจถึงสภาพปัญหาวิวาทกันระหว่างนักศึกษามากขึ้น เพื่อเตือนสติให้นักศึกษาได้คิดคำนวณถึงผลกระทบที่จะตามมาหลังจากการก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว ไม่ว่าจะ เป็นผลกระทบทั้งต่อชีวิตร่างกายหรือทรัพย์สินของตัวนักศึกษาผู้ก่อเหตุเอง นักศึกษาผู้ถูกกระทำ ผู้ปกครองของนักศึกษาและผู้อื่นที่อยู่ใกล้เคียงที่เกิดเหตุซึ่งอาจได้รับผลกระทบจากการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาในที่สาธารณะด้วย

กิจกรรมตำรวพบนักเรียนซึ่งสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจักได้ประสานสถาบันการศึกษาเพื่อดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น เป็นการสร้างทัศนคติที่ดีให้นักศึกษาได้รู้จักความเป็นพลเมืองดี มีความภาคภูมิใจในตนเอง เห็นคุณค่าของตัวเอง เคารพสิทธิของตนเองหรือผู้อื่น มีความอดทนและมีวินัย มีความรับผิดชอบ มีจิตอาสา มีความคิดสร้างสรรค์ และความคิดเชิงบวกรู้จักแก้ไขปัญหาความขัดแย้งด้วยสันติวิธี เพื่อเสริมสร้างภูมิคุ้มกันเมื่อนักศึกษาพบเจอกับปัญหาต่าง ๆ ที่ผ่านเข้ามาในช่วงวัย การที่นักศึกษาได้มีความรู้ความเข้าใจทางด้านกฎหมายและบทลงโทษตามกฎหมายตามความรุนแรงของเหตุวิวาทที่เกิดขึ้น ประกอบกับการได้สัมผัสและเข้าใจในภาพของกระบวนการยุติธรรมเป็นผลให้นักศึกษาได้เห็นสภาพของการตกเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด โดยคำนวณจากโทษที่นักศึกษาจะได้รับหากถูกจับกุมกับผลที่นักศึกษาคาดหวังว่าจะได้รับจากการกระทำผิดนั้น ซึ่งหลังจากที่นักศึกษาได้คิดคำนวณถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการก่อเหตุวิวาทขึ้นแล้ว จึงจะตัดสินใจว่าจะเลือกที่จะกระทำความผิดหรือไม่ เชื่อว่านักศึกษาจักเกิดความเกรงกลัวไม่กล้าที่จะกระทำความผิดหรือก่อเหตุวิวาทขึ้นอีก นักศึกษาก็มีความตระหนักรู้เข้าใจถึงสภาพปัญหา รวมถึงผลกระทบทั้งต่อตนเอง และผู้อื่น และยังเป็นผลทำให้นักศึกษาไว้ใจหรือเชื่อใจที่จะบอกเล่าเบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทและเป็นแนวร่วมป้องกันเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอีกด้วย

สำหรับวิธีการจัดการแก้ไขปัญหานักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกัน โดยสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีประสานสถาบันการศึกษาจัดตั้งกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาภายในบริเวณสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาเป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท เป็นวิธีการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทกันได้ดีอีกวิธีการหนึ่ง เพื่อสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจักได้นำข้อมูลที่ได้รับจากกองอำนาจการดังกล่าวมาดำเนินการกำหนดแผนแก้ไข ป้องกัน และระงับเหตุได้อย่างทันเหตุการณ์ ทั้งเพื่อเป็นประโยชน์ที่จะใช้เป็นช่องทางในการให้ผู้ปกครองหรือประชาชนพลเมืองดีได้แจ้งข่าวนักศึกษาอันมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ขาดเรียน หรือไม่ร่วมกิจกรรมของสถานศึกษา ด้วย ทั้งนี้หากกลยุทธ์อันดับแรกของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีตามที่กล่าวไปข้างต้น ซึ่งเป็นการสร้างความตระหนักรู้แก่นักศึกษาในสภาพปัญหา ผลกระทบของปัญหา ความสำคัญในการแก้ไขปัญหาคารทะเลาะวิวาทของนักศึกษา และอบรมให้นักศึกษามีทัศนคติ และภูมิคุ้มกันในการจัดการแก้ไขปัญหาที่ถูกต้อง ประสบความสำเร็จเป็นอย่างดีแล้ว การจัดตั้งกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาภายในบริเวณสถานศึกษา จึงเป็นกลยุทธ์ต่อมาที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีพึงนำมาปรับใช้กับการแก้ไขปัญหานักศึกษาวิวาทกันนี้ เนื่องด้วยกองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาทของนักศึกษาเป็นศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ เบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุ หรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาท เมื่อนักศึกษามีทัศนคติที่ดีและเข้าใจสภาพของปัญหาที่เกิดขึ้น อีกทั้งมีความไว้วางใจหรือเชื่อใจที่จะบอกเล่าเบาะแสของนักศึกษาผู้เตรียมจะก่อเหตุแล้ว นักศึกษาในสถาบันจักได้แจ้งข่าวสารหรือข้อมูลอื่นอันมีประโยชน์ต่อการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทแก่กองอำนาจการร่วมป้องกันเหตุทะเลาะวิวาท เป็นผลให้สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีได้นำข้อมูลที่ได้รับจากกองอำนาจการดังกล่าวมาดำเนินการกำหนดแผนแก้ไขป้องกัน และระงับเหตุวิวาทได้อย่างทันเหตุการณ์

งานชุมชนและมวลชนสัมพันธ์ ตามแนวคิดด้านตำรวจชุมชนสัมพันธ์ (Community Policing) จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญของสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีในการป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทหรือเหตุอาชญากรรมอื่นที่อาจเกิดขึ้นในพื้นที่รับผิดชอบ การป้องกันปราบปรามระงับเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทกันของเจ้าหน้าที่ตำรวจสถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจะเกิดประสิทธิภาพมากหรือน้อยเพียงไรนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับการได้รับการสนับสนุนร่วมมือร่วมใจจากทุกฝ่าย ไม่ว่าจะเป็นในส่วนตัวของนักศึกษาแต่ละสถาบัน สถาบันศึกษาครูอาจารย์ ครอบครัว และประชาชนในพื้นที่ จึงเป็นวิธีการที่เหมาะสมที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจะต้องผนึกกำลังประชาชนเพื่อให้เกิดความร่วมมืออย่างจริงจังในการแก้ไขปัญหานี้ สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจึงอาจต้องใช้วิธีเชิงรุกให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเดินหน้าเข้าหาประชาชนเพื่อขอความร่วมมือจากประชาชนเพิ่มขึ้น ในการช่วยสอดส่องดูแล เป็นหู

เป็นตา และแจ้งเบาะแสเหตุนักศึกษาวิวาทหรือเหตุอาชญากรรมอื่นๆแก่สถานีตำรวจ สร้างเครือข่าย การข่าวอาชญากรรมที่มีประสิทธิภาพ ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้ามาเป็นเครือข่ายปฏิบัติการ ชุมชนและมวลชนสัมพันธ์เพื่อแก้ไขปัญหาาร่วมกันระหว่างประชาชนในหมู่บ้าน ตำรวจ บ้าน วัด โรงเรียน ท้องถิ่น และฝ่ายปกครอง โดยเน้นการมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เป็นส่งผลให้การปฏิบัติกิจกรรม การป้องกันเหตุนักศึกษาวิวาทและเหตุอาชญากรรมอื่นๆประสบผลสำเร็จ และเกิดประสิทธิภาพสูงสุด ในการที่สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานีจักได้รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ ประชาชนอีกด้วย

4.2. ข้อเสนอแนะ/มาตรการเสริมในการป้องกันระดับเหตุนักศึกษาต่างสถาบันวิวาทในพื้นที่

4.2.1. มาตรการของครอบครัว

- บิดามารดาหรือผู้ปกครองสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว เป็นตัวอย่างที่ดี ให้กับบุตรหลาน และอบรมสั่งสอนให้บุตรหลานประพฤติปฏิบัติตนในทางที่ตรงตามแบบอย่างของ สังคมไทย

- บิดามารดาหรือผู้ปกครองควรติดตามหรือเอาใจใส่ในการดูแลพฤติกรรมของบุตร หลาน ไม่ผลักภาระให้สถานศึกษาเป็นผู้รับผิดชอบเท่านั้น และไม่ปกป้องหรือช่วยเหลือบุตรหลาน ในทางที่ผิด

4.2.2. มาตรการของสถานศึกษา

- จัดระบบการดูแล คัดกรองความประพฤติ ติดตามและประสานความร่วมมือกับ ผู้ปกครองของนักศึกษาที่เป็นกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด การคัดเลือกนักศึกษาก่อนเข้าศึกษา โดยต้องผ่าน การทดสอบความรู้และทักษะก่อน

- จัดอบรมคุณธรรมและจริยธรรมให้แก่นักศึกษา กำชับอาจารย์ให้มีการอบรมเพื่อ เสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม โดยสอดแทรกในเนื้อหาการเรียนการสอน และส่งเสริมกิจกรรมในเรื่อง ระเบียบวินัย

- การคัดเลือกนักศึกษา ต้องผ่านการสอบไม่ใช่ว่าสมัครแล้วสามารถเข้ารับการศึกษ ไปได้เลย คือ ต้องผ่านกระบวนการทดสอบเชิงทักษะ ไม่ใช่การสอบเชิงองค์ความรู้อย่างเดียว เมื่อได้ นักศึกษาที่ผ่านกระบวนการทดสอบแล้ว สถานศึกษาต้องมีการปรับระบบการเรียนการสอนให้ เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน โดยเน้นเรื่องกิจกรรมและการประกอบอาชีพ มีการชี้แนะเกี่ยวกับ สาขาที่เลือกเรียนว่าเมื่อจบศึกษาไปแล้วจะมีผู้ประกอบการจากภายนอกมารับไปทำงานด้วยติดต่อ

บริษัทต่าง ๆ ให้มาคัดเลือกนักศึกษาไปทำงาน สร้างแรงจูงใจในเรื่องของเงินเดือน หรือความก้าวหน้าในอนาคต

- ควรยกเลิกประเพณีรับน้องใหม่ และเข้มงวดกวดขันไม่ให้มีการฝ่าฝืนกฎระเบียบของสถานศึกษา โดยเฉพาะการที่รุ่นพี่แอบนำรุ่นน้องไปทำกิจกรรมรับน้องใหม่นอกสถานศึกษา

- ควรจัดกิจกรรมรื่นเริงในวันคล้ายวันสถาปนาสถานศึกษา ให้มีแต่กิจกรรมทำบุญตามประเพณีหรือนิทรรศการทางวิชาการตามความเหมาะสม โดยกำหนดกรอบของกิจกรรมให้ชัดเจนหรือกำหนดกิจกรรมละลายพฤติกรรมร่วมกัน โดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสถานศึกษา และขอความร่วมมือเจ้าหน้าที่ตำรวจดูแลความเรียบร้อยเป็นกรณีพิเศษ

- หาช่องทางปรับทัศนคตินักศึกษา โดยนำนักศึกษาที่ประพฤติดีมาเป็นแบบอย่าง และเข้ามาเป็นแนวร่วมในการแจ้งเหตุ

- กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะของนักศึกษา และกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ต่อสาธารณะ เช่น กิจกรรมเชิงวิชาการ กิจกรรมกีฬา กิจกรรมดนตรี กิจกรรมทางศาสนา และกิจกรรมจิตอาสาต่าง ๆ เป็นต้น และทำกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษาที่เคยมีเหตุนักศึกษาทะเลาะวิวาทกัน โดยมีการประชาสัมพันธ์ตามสื่อต่าง ๆ ให้สังคมได้รับทราบข่าวเกี่ยวกับนักศึกษาในแง่มุมที่ดี ทำให้นักศึกษารู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าในสังคมเพื่อนำเสนอผู้บริหารสถานศึกษา

- จัดให้รุ่นพี่ที่ประสบความสำเร็จในชีวิตทั้งในด้านครอบครัวและหน้าที่การงาน และมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของสังคมมาแนะนำค่านิยมที่ดีที่ถูกต้องให้แก่รุ่นน้อง

- ปรับพื้นที่ของสถานศึกษาให้มีสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีแหล่งมั่วสุมหรือจุดที่สามารถซุกซ่อนอาวุธได้ ไม่ควรมีตู้เก็บของส่วนบุคคล (ล็อกเกอร์) ถ้าจำเป็น ต้องมีอาจารย์ตรวจค้นตู้เก็บของดังกล่าวอยู่เสมอ

- ไม่ผลักดันนักศึกษาที่ก่อเหตุทะเลาะวิวาทให้ออกจากสถานศึกษาเดิม โดยไม่หาช่องทางแก้ไขปัญหาก่อน ทำให้นักศึกษาที่มีปัญหาย้ายไปศึกษาเล่าเรียนที่สถานศึกษาแห่งใหม่ จึงเป็นการสร้างปัญหาให้กับอีกสถานศึกษาหนึ่ง

- ให้บริการด้านการให้คำแนะนำ คำปรึกษา และความช่วยเหลือแก่นักศึกษา และบิดามารดาหรือผู้ปกครองที่มีปัญหาด้านการทะเลาะวิวาท กรณีในรายที่มีปัญหารุนแรงควรมีนักจิตวิทยาเข้าร่วมให้คำแนะนำด้วย ตลอดจนออกพบปะเยี่ยมเยียนตามที่พักอาศัยเพื่อทราบความเป็นอยู่และสภาพปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขต่อไป

- สถานศึกษาควรมีการจัดรถโรงเรียนไปรับ - ส่งนักศึกษาเพื่อป้องกันการก่อเหตุทะเลาะวิวาทในเส้นทางระหว่างบ้านและสถานศึกษา

- จัดสัมมนาหัวหน้ากลุ่มและตัวแทนนักศึกษาที่มีความประพฤติดี เพื่อเป็นผู้ประสานงานระหว่างอาจารย์ ผู้ปกครอง และนักศึกษา และเป็นแนวร่วมในการแจ้งเหตุ
- สถานศึกษาและอาจารย์ไม่ปกป้องหรือช่วยเหลือนักศึกษาที่กระทำผิด ควรคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมและความถูกต้องเป็นธรรมเสมอภาค

4.2.3.มาตรการทางด้านการใช้กฎหมาย และการปฏิบัติในบทบาทของเจ้าหน้าที่

ตำรวจ

- เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจจับกุมนักศึกษาผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย ให้จับกมนักศึกษานั้นส่งพนักงานสอบสวน เพื่อให้พนักงานสอบสวนดำเนินการเปรียบเทียบปรับตามอัตราโทษตามกฎหมายสูงสุด บังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังยุติธรรมและเสมอภาค
- กรณีมีนักเรียน นักศึกษา ครู อาจารย์ หรือผู้ปกครอง มาแจ้งเหตุกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นการกระทำผิดอาญา ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ทำหน้าที่สืบสวนสอบสวนรับคำร้องทุกข์และสืบสวนสอบสวนดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดและผู้เกี่ยวข้องตามกฎหมายโดยเคร่งครัดทุกราย
- กรณีมีเหตุนักเรียน นักศึกษา เด็ก เยาวชน กระทำความผิดกฎหมาย หรือมีพฤติกรรมไม่เหมาะสม ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปรามจัดทำข้อมูลบุคคล ประวัติ รูปถ่าย ของผู้ก่อเหตุ เพื่อเป็นข้อมูลในการป้องกันและแก้ไขปัญหา
- ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจสายงานป้องกันปราบปราม ประสานกับสถาบันการศึกษา ครู อาจารย์ และผู้ปกครองให้ทราบถึง พฤติกรรมของนักเรียน นักศึกษา เด็ก เยาวชนในปกครองผู้กระทำความผิดตามกฎหมาย และให้มารับตัวนักเรียน นักศึกษา ณ สถานีตำรวจเพื่ออบรมสั่งสอนต่อไป
- เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเหตุทะเลาะวิวาทให้รีบไปยังที่เกิดเหตุโดยเร็วเพื่อระงับเหตุและจับกุม นักศึกษาที่กระทำผิด โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจต้องขยายผลการจับกุมไปยังตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนให้เด็กกระทำผิด และทำรายงานเหตุการณ์ที่นักศึกษากระทำผิดเกี่ยวกับก่อเหตุทะเลาะวิวาทไปยังสถานศึกษาทราบเพื่อดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป
- ให้มีการคัดค้านการประกันตัวผู้ต้องหาที่เป็นผู้ใหญ่ เพื่อป้องกันผู้ที่จะเลียนแบบการกระทำผิด
- กรณีนักศึกษารวมตัวกันเป็นกลุ่มหรือมีพฤติกรรมน่าสงสัยว่าจะก่อเหตุทะเลาะวิวาท เจ้าหน้าที่ตำรวจทำการตรวจค้นอาวุธหรือสลายกลุ่มทันทีเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุตามหลักยุทธวิธีตำรวจ โดยคำนึงถึงความปลอดภัย

- ให้สถานีดำรวจประสานสถานศึกษาให้เจ้าหน้าที่ตำรวจเข้ามาเป็นอาจารย์ฝ่ายปกครอง โดยมีศักดิ์และสิทธิเหมือนอาจารย์ของสถานศึกษาคนหนึ่ง มีหน้าที่ในการควบคุมดูแลความประพฤติ อบรมให้ความรู้และลงโทษ เริ่มตั้งแต่การว่ากล่าวตักเตือน ตัดคะแนน พักการเรียน และในกรณีที่เห็นควรรับโทษสถานหนัก เช่น ถอนทะเบียนออกจากการเป็นนักศึกษามีสิทธิที่จะเสนอข้อคิดเห็นให้ผู้บริหารของสถานศึกษาพิจารณาได้

- ให้สถานีดำรวจจัดอบรมเจ้าหน้าที่ตำรวจให้มีความรู้ ทักษะ และวิธีปฏิบัติต่อนักเรียน/นักศึกษา ที่เป็นเด็กหรือเยาวชนได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจผู้ปฏิบัติงานด้วย

- ให้สถานีดำรวจจัดชุดสืบสวนหาปัจจัยเสี่ยงที่สนับสนุนหรือนำไปก่อเหตุ เช่น ยาเสพติด อาวุธ และรถจักรยานยนต์ เป็นต้น และติดตามดูพฤติกรรมแกนนำกลุ่มเสี่ยง ตามจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยงและในสถานศึกษา

- ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจควรตรวจตราและจับกุมร้านค้าที่จำหน่ายสุราโดยผิดกฎหมาย โดยเฉพาะร้านค้าซึ่งตั้งอยู่รอบสถานศึกษา และผู้ดื่มสุราในสถานศึกษาหรือสถานที่ราชการและกวดขันจับกุมผู้ที่มีอาวุธไว้ในครอบครองหรือพกพาอาวุธโดยผิดกฎหมาย เพื่อป้องกันการใช้อาวุธไปก่อเหตุ

- ให้สถานีดำรวจจัดเจ้าหน้าที่ตำรวจชุดเฉพาะกิจทำหน้าที่ดูแลปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักศึกษา โดยจัดเป็นชุดสายตรวจเคลื่อนที่เร็ว และชุดสายตรวจประจำจุดเสี่ยงหรือพื้นที่เสี่ยง เพื่อจะได้ทำหน้าที่จริงจังและต่อเนื่อง

รายการอ้างอิง

หนังสือและบทความในหนังสือ

คมสัน สุขมาก และคณะ. *มาตรการของเจ้าหน้าที่ตำรวจและมาตรการทางสังคมกับการแก้ปัญหาการทะเลาะวิวาทของนักเรียน/นักศึกษาต่างสถาบัน*. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานตำรวจแห่งชาติ, 2555.

พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ. *แนวทางการปฏิบัติงานตามหลักการและทฤษฎีตำรวจสมัยใหม่ = Modern policing community policing in CSD*. (2556). นนทบุรี : บริษัทกรีนแอปเปิ้ล กราฟิคปริ้นติ้ง จำกัด, 2556.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	ร้อยตำรวจโท ภาคภูมิ ทับเคลียว
วันเดือนปีเกิด	23 มีนาคม 2532
ตำแหน่ง	รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี
ประสบการณ์ทำงาน	ปี 2556 ปฏิบัติหน้าที่ตำแหน่ง รองสารวัตร (สอบสวน) สถานีตำรวจภูธรเมืองปทุมธานี

